

води поступак није дужан да обезбиједи преводиоца, односно тумача."

Иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

- "(3) Захтјеви за остваривање права по овом закону и докази који оправдавају захтјев, као и позиви, рјешења и друга писмена, достављају се на једном од језика у службеној употреби у БиХ."

Досадашњи ст. (3) и (4) постају ст. (4) и (5).

Члан 6.

Члан 14. (Утврђивање идентитета) мијења се и гласи:

"Члан 14.

(Утврђивање идентитета и основна провјера)

- (1) Према овом закону, Служба је надлежна да покрене и води поступак утврђивања идентитета странца ако се ради о поступцима који су прописани овим законом.
- (2) Ако је поступак утврђивања идентитета странца, чији идентитет није могуће одмах утврдити или постоје основи сумње у истинитост његових навода о идентитету, започела Гранична полиција или полиција и не може га окончати у року од шест сати, о томе обавјештава Службу што је могуће прије.
- (3) Поступак утврђивања идентитета странца спроводи се по одредбама закона којим се уређује надлежност Службе и закона којим се уређује надлежност полицијских службеника у БиХ.
- (4) Поступак утврђивања идентитета странца може обухватати и утврђивање законитости његовог боравака у БиХ, односно утврђивање мјеста боравишта или пребивалишта у БиХ, док основна провјера укључује узимање биометријских података у складу са овим законом и безбједносне провјере, а може обухватити и утврђивање околности незаконитог преласка државне границе.
- (5) Служба може задржати странца најдуже шест сати ако је потребно утврдити његов идентитет или је потребно извршити основну провјеру из става (4) овог члана, а постоји опасност да ће странац побјећи.
- (6) Приликом задржавања странца у складу са ставом (5) овог члана, Служба обавјештава странца о сврси и начинима основне провјере, правима и обавезама странца током основне провјере, укључујући његову обавезу да током основне провјере остане у одређеним објектима, начину остваривања међународне заштите, те обавези странца са незаконитим бораваком да напусти територију БиХ, на језику који странац разумије или се оправдано може претпоставити да разумије, и то у писаној форми или посредством преводиоца.
- (7) О задржавању странца малолетника без пратње Служба ће обавијестити центар за социјални рад.
- (8) Служба ће странцу без одгађања омогућити слободу кретања када престану разлози за задржавање, а најкасније до истека рока из става (5) овог члана, осим ако је донесено рјешење о стављању странца под надзор.
- (9) Странац који нема доказе о идентитету дужан је да Служби да изјаву о свом идентитету, те биометријске податке.
- (10) Према странцу који је дао изјаву о свом идентитету Служба поступа на основу уступљених података до добијања других података или утврђивања стварног идентитета странца.
- (11) Странац чији се идентитет не може одмах утврдити или постоје основи сумње у истинитост његових навода о идентитету или се његов идентитет не може са сигурношћу утврдити у року из става (5) овог члана

може се ставити под надзор и може му се изрећи и мјера протјеривања из БиХ.

- (12) Надзор из става (11) овог члана одређује се у складу с одредбама чл. од 118. до 122, а мјера протјеривања у складу с одредбама чл. **105. (Мјера протјеривања) и 106. (Разлози за изрицање мјере протјеривања)** овог закона.

- (13) Услови, начин и друга питања значајна за основну провјеру издржавања странца у смислу ст. (4) и (5) овог члана уређују се подзаконским прописима које доноси Савјет министара на приједлог Министарства."

Члан 7.

У члану 15. (Прелазак државне границе) став (6) мијења се и гласи:

- "(6) Датумом уласка сматра се први дан боравака на територији БиХ, а датумом изласка сматра се последњи дан боравака на територији БиХ. Период боравака дозвољен према боравишној дозволи или визи за дугорочни боравак не узима се у обзир приликом израчуна трајања боравака на територији БиХ."

Члан 8.

У члану 16. (Незаконит прелазак државне границе БиХ) став (1) у тачки ц) иза ријечи "употријеби" додаје се ријеч "гуђу,".

Члан 9.

У члану 19. (Општи услови за улазак) став (3) тачка г) мијења се и гласи:

"г) да не представља пријетњу за јавни поредак, безбједност БиХ, јавни ред и мир или међународне односе БиХ,".

Иза тачке г) додаје се нова тачка х) која гласи:

"х) да не представља пријетњу за јавно здравље у БиХ."

Члан 10.

У члану 25. (Поступак и посљедица одбијања уласка) став (3) иза ријечи: "одбијању уласка" додају се ријечи: "доноси се по скраћеном поступку, осим ако се ради о малолетнику без пратње,".

Члан 11.

У члану 29. (Виза за краткорочни боравак - Виза Ц) став (1) иза ријечи: "180 дана" ставља се интерпункцијски знак тачка, а ријечи: "који подразумијева узимање у обзир периода од 180 дана који претходи сваком дану боравака." бришу се.

Иза става (5) додаје се нови став (6) који гласи:

- "(6) Када виза за више улазака вриједи дуже од 180 дана, трајање боравака је 90 дана у било којем периоду од 180 дана."

Члан 12.

Иза члана 29. (Виза за краткорочни боравак - Виза Ц) додаје се нови члан 29а. који гласи:

"Члан 29а.

(Сарадња са почасним конзулом БиХ, комерцијалним посредником и спољним пружаоцем услуга)

- (1) Почасни конзул БиХ, комерцијални посредник и/или спољни пружалац услуга може учествовати у прикупљању захтјева за издавање визе за краткорочни боравак (Виза Ц).
- (2) Спољни пружалац услуга може прикупљати и биометријске податке од подносиоца захтјева за издавање визе на основу уговора о сарадњи са МИП-ом.
- (3) Почасни конзул БиХ, комерцијални посредник и/или спољни пружалац услуга нема приступ Централној бази података о странцима ни под којим условима."

Члан 13.

У члану 30. (**Виза за дугорочни боравак - Виза Д**) став (2) мијења се и гласи:

"(2) Виза за дугорочни боравак издаје се изузетно у ситуацијама када је за сврху боравака у БиХ потребан период дужи од 90 дана у периоду од 180 дана. Ако се виза за дугорочни боравак издаје у сврху подношења захтјева за одобрење привременог боравака у БиХ, период важења визе може бити краћи од 90 дана."

Иза става (6) додаје се нови став (7) који гласи:

"(7) Виза за дугорочни боравак (Виза Д) може се издати и држављанима држава безвизног режима када је за сврху боравака у БиХ потребан период дужи од 90 дана у периоду од 180 дана."

Члан 14.

У члану 31. (**Услови за издавање визе**) став (1) мијења се и гласи:

"(1) Подносилац захтјева за издавање визе дужан је да да личне податке као и биометријске податке који се од њега траже, друге потребне информације, те да наведе сврху уласка у БиХ. Захтјев за издавање визе за краткотрајни боравак подноси се на прописаном тачно попуњеном обрасцу најраније шест мјесеци, а за помоћне који обављају своје дужности најраније девет мјесеци прије почетка намјераваног путовања, те у правилу најкасније 15 календарских дана прије почетка намјераваног путовања, а изузетно, у оправданом појединачним хитним случајевима може се омогућити подношење захтјева мање од 15 календарских дана прије почетка намјераваног путовања."

Члан 15.

У члану 32. (**Позивно писмо**) став (2) мијења се и гласи:

"(2) Позивно писмо за улазак странца у БиХ може издати држављанин БиХ или странац са одобреним сталним бораваком у БиХ или странац који ужива дипломатски статус у БиХ, или домаће или страно правно лице регистровано у БиХ."

Став (5) мијења се и гласи:

"(5) Позивно писмо овјерава Служба према мјесту пребивалишта, односно сједишта позиваоца, на основу доказа достављених уз захтјев и након извршених оперативних провјера. Рок важења позивног писма је 180 дана од дана овјере. Ако нису испуњени услови, Служба одбија захтјев за овјеру позивног писма, о чему се подносилац захтјева усмено обавјештава."

Члан 16.

У члану 34. (**Надлежност и мјесто издавања визе**) иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

"(3) Не доводећи у питање став (2) овог члана, странац може захтјев за издавање визе уз припадајућу документацију поднијети и електронским путем уколико је примјениво."

Досадашњи ст. (3), (4), (5), (6) и (7) постају ст. (4), (5), (6), (7) и (8).

Члан 17.

Члан 36. (**Продужење визе**) мијења се и гласи:

"Члан 36.

(Продужење визе)

(1) Виза за краткорочни боравак (Виза Ц) може се продужити због више силе, хуманитарних или озбиљних личних разлога, а у складу са правилима која важе за издавање визе.

(2) Захтјев за продужење визе подноси се Служби прије истека важења визе и одобрења за боравак одобреног на

основу издате визе. Служба доноси одлуку о продужењу визе у року од седам дана од дана пријема захтјева.

(3) До доношења одлуке по захтјеву за продужење визе странац може боравити на територији БиХ.

(4) Виза из става (1) овог члана продужава се издавањем нове наљепнице визе.

(5) Против одлуке којом се захтјев за продужење визе одбија, односно одбацује, може се поднијети жалба Министарству у року од три дана од дана достављања одлуке. Жалба не одгађа извршење рјешења."

Члан 18.

У члану 37. (**Одбијање захтјева за издавање визе и изузетно издавање визе из хуманитарних разлога**) став (1) у тачки ф), на крају текста, везник "или" замјењује се интерпункцијским знаком тачка-запета.

Иза тачке ф) додаје се нова тачка г) која гласи:

"г) постоји оправдана сумња у вјеродостојност приложених исправа и њиховог садржаја, истинитост изјава странца или у његову намјеру да ће напустити територију БиХ прије истека рока важења затражене визе, или;"

Досадашња тачка г) постаје тачка х).

Члан 19.

У члану 38. (**Поништење и укидање визе**) став (8) мијења се и гласи:

"(8) Ако је виза поништена или укинута, преко наљепнице визе отискује се штампиле "ПОНИШТЕНО" или "УКИНУТО", а оптички промјениви елемент наљепнице визе, безбједносни елемент са учинком скривеног приказа као и ријеч "виза" прецртавају се и на тај начин поништавају."

Члан 20.

У члану 39. (**Разлози за поништење или укидање визе**) став (1) у тачки ф) иза ријечи "безбједности" додаје се интерпункцијски знак запета и ријечи: "јавном здрављу".

Члан 21.

У члану 40. (**Подзаконски прописи о техничким питањима у вези са уласком странаца**) у ставу (3), на крају текста, иза интерпункцијског знака тачке додаје се следећа реченица:

"Техничке спецификације обрасца наљепнице визе означавају се одговарајућим степеном тајности у складу са прописима из области заштите тајних података."

Члан 22.

У члану 48. (**Основ за одобрење привременог боравака**) у ставу (5) на крају текста брише се интерпункцијски знак тачка и додају се ријечи: "ако овим законом није другачије прописано."

Члан 23.

У члану 49. (**Општи услови за одобрење привременог боравака**) став (3) иза ријечи "тач." додају се слово и заграда "д),".

Члан 24.

Члан 50. (**Привремени боравак по основу спајања породице**) мијења се и гласи:

"Члан 50.

(Привремени боравак по основу спајања породице)

(1) Привремени боравак по основу спајања породице може се одобрити члановима уже породице:

- држављанина БиХ који има пребивалиште у БиХ,
- странца са одобреним сталним бораваком у БиХ, странца којем је одобрен привремени боравак у БиХ као носиоцу плаве карте, странца којем је одобрен привремени боравак у БиХ годину дана

- или дуже и који има основане изгледе за одобрење сталног борака у БиХ или странца са признатим избјегличким статусом.
- (2) Изузетно од става (1) тачка б) овог закона, привремени боравак по основу спајања породице може се одобрити члановима уже породице странца којем је одобрен привремени боравак у БиХ у сврху научног истраживања и када му је привремени боравак одобрен на период краћи од годину дана и када тај странац нема основане изгледе за одобрење сталног борака у БиХ.
- (3) Привремени боравак из става (1) овог члана, на захтјев странца који долази у БиХ ради спајања породице, може се одобрити уз услове из члана 49. (Општи услови за одобрење привременог борака) овог закона ако:
- а) држављанин БиХ, странац са одобреним бораком у БиХ или странац са признатим избјегличким статусом има осигуран смјештај за себе и чланове породице за које тражи одобрење борака по основу спајања породице, те има стални извор прихода, односно располаже средствима довољним за издржавање у БиХ лица за која се тражи спајање породице и
 - б) странац са одобреним бораком у БиХ или странац са признатим избјегличким статусом има здравствено осигурање за себе и чланове породице за које тражи одобрење борака по основу спајања породице.
- (4) Члановима уже породице, у смислу овог закона, сматрају се:
- а) брачни односно ванбрачни партнер држављанина БиХ, или странца са одобреним бораком у БиХ, или странца са признатим избјегличким статусом, под условом да је брак, односно ванбрачна заједница правоваљана у БиХ у складу са чланом 6. (Дефиниције) тач. л) и м) овог закона;
 - б) дјеца до 18 година или пунољетна издржавана дјеца која су на редовном школовању до 26 година или пословно или радно неспособна пунољетна дјеца, која живе у заједничком домаћинству, рођена у браку, ван брака, усвојена или дјеца брачних и ванбрачних партнера која нису основала своју породицу, и
 - ц) издржавани родитељи.
- (5) Привремени боравак по основу спајања породице члановима уже породице држављанина БиХ који има пребивалиште у БиХ из става (1) тачка а) овог члана одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којим је боравак одобрен.
- (6) Привремени боравак по основу спајања породице члановима уже породице странца из става (1) тачка б) овог члана одобрава се на период у којем је привремени боравак одобрен странцу са којим се спаја породица, а најдуже до једне године и може се продужити под истим условима под којим је боравак одобрен.
- (7) Изузетно од ст. (5) и (6) овог члана, пунољетни странац који борави у БиХ непрекидно три године по основу привременог борака одобреног ради спајања породице, односно непрекидно двије године ако се ради о спајању породице са носиоцем плаве карте, може поднијети посебан захтјев за одобрење привременог борака по неком другом основу, ако испуњава услове прописане овим законом за одобрење привременог борака по неком другом основу осим спајања породице.
- (8) Привремени боравак по основу спајања породице члановима уже породице носиоца плаве карте издаје се

на период важења плаве карте ако је то могуће с обзиром на период важења њихових пасоша. Члан породице којем је одобрен привремени боравак по основу спајања породице са странцем којем је одобрен привремени боравак као носиоцу плаве карте има право на рад у БиХ у складу са овим законом.

- (9) На чланове уже породице носиоца плаве карте којима је одобрено спајање породице са носиоцем плаве карте не примјењује се никакав рок у односу на њихов приступ тржишту рада, с тим да не могу обављати послове које могу обављати само држављани БиХ.

Члан 25.

У члану 53. (Привремени боравак по основу образовања) у тачки ц) ријеч "неплаћеног" брише се.

Члан 26.

Назив члана 54. (Привремени боравак по основу основног и средњошколског образовања) мијења се и гласи: "(Привремени боравак по основу основног образовања)".

Иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

- "(2) Привремени боравак по основу основног образовања одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којима је боравак одобрен."

Досадашњи ст. (2), (3) и (4) бришу се.

Члан 27.

Иза члана 54. (Привремени боравак по основу основног и средњошколског образовања) додаје се нови члан 54а. који гласи:

"Члан 54а.

(Привремени боравак по основу средњошколског образовања)

- (1) Ученик је странац којем је одобрен привремени боравак у БиХ како би похађао признати државни програм или признати регионални програм средњошколског образовања кроз програм размјене ученика или образовног пројекта којим управља образовна установа.
- (2) Привремени боравак по основу средњошколског образовања може се одобрити странцу који, уз услове из члана 49. (Општи услови за одобрење привременог борака) овог закона, испуњава и следеће услове:
 - а) уписан је у средњошколску установу по основу редовног средњошколског образовања или учествује у програму размјене ученика,
 - б) ако је малолетан, има сагласност родитеља или законског заступника за планирани боравак у сврху средњошколског образовања у БиХ,
 - ц) има старатеља у БиХ,
 - д) достави доказ да је старатељ или образовна установа или организација која реализује програм размјене ученика за њега одговорна за вријеме борака у БиХ, нарочито у погледу трошкова школовања, смјештаја, средстава за издржавање, здравственог осигурања и повратка, а ако учествује у програму размјене ученика, и доказ да учествује у програму размјене ученика.
- (3) Ако странац уписује последњу годину средњошколског образовања, не може бити старији од 20 година живота.
- (4) Привремени боравак по основу средњошколског образовања одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којима је боравак одобрен.
- (5) Ако је привремени боравак одобрен по основу учествовања у програму размјене или образовном пројекту, привремени боравак се одобрава на период

који је једнак трајању програма размјене ученика или образовног пројекта ако су краћи од годину дана или најдуже годину дана, а може се продужити једном за период потребан за завршетак програма размјене ученика или образовног пројекта."

Члан 28.

У члану 55. (**Привремени боравак по основу високошколског образовања**) став (1) тачка а) мијења се и гласи:

"а) да је уписан на акредитовану високошколску установу у БиХ, или".

Иза става (3) додају се нови ст. (4), (5) и (6) који гласе:

- "(4) Привремени боравак по основу редовног високошколског образовања се продужава и у случају када високошколска установа престане да обавља дјелатност под условом да је странац поднио захтјев за упис на другу акредитовану високошколску установу у оквиру еквивалентног студијског програма, ради завршетка студија.
- (5) Листу акредитованих високошколских установа у БиХ, у складу са законом којим се уређује високо образовање у БиХ, сачињава Агенција за развој високог образовања и обезбеђивање квалитета БиХ. Листа је јавно доступна.
- (6) Изузетно од става (1) овог члана, привремени боравак по основу редовног високошколског образовања може се одобрити и странцу којем је одобрена специјализација у БиХ од надлежног органа у БиХ и који испуњава услове из члана 49. (**Општи услови за одобрење привременог боравака**) овог закона. Привремени боравак по овом основу одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којим је боравак одобрен док специјализација траје."

Члан 29.

Члан 56. (**Привремени боравак неплаћених приправника**) мијења се и гласи:

"Члан 56.

(Привремени боравак приправника)

- (1) Привремени боравак приправника може се одобрити странцу који је стекао високошколско образовање изван БиХ или студира изван БиХ с циљем стицања високошколске квалификације и долази на основу међународних уговора чија је БиХ уговорна страна или који је стекао високошколско образовање на територији БиХ, ради обављања стручне праксе, односно приправничког стажа.
- (2) Привремени боравак из става (1) овог члана може се одобрити странцу који, уз услове из члана 49. (**Општи услови за одобрење привременог боравака**) овог закона, достави:
- а) уговор о оспособљавању закључен са правним лицем у којем обавља стручну праксу, односно приправнички стаж, којим се предвиђа теоретско и практично оспособљавање,
- б) доказ о стицању високошколске квалификације унутар двије године које претходе датуму подношења захтјева или доказ о тренутном студирању с циљем стицања високошколске квалификације и
- ц) доказ да ће правно лице у којем обавља стручну праксу односно приправнички стаж бити одговорно у погледу трошкова боравака и смјештаја, средстава за издржавање, здравствене заштите и повратка.

- (3) Привремени боравак приправника одобрава се на период до једне године и може се продужити под истим условима под којима је боравак одобрен, искључиво једном, и то на период потребан за стицање професионалних квалификација.
- (4) Обављање стручне праксе односно приправничког стажа из овог члана не сматра се радом у смислу одредаба овог закона.
- (5) Правно лице у којем обавља стручну праксу односно приправнички стаж је обавезно да без одгађања обавијести Службу ако је престао уговорни однос између приправника и правног лица у којем обавља стручну праксу односно приправнички стаж.
- (6) Финансијска одговорност правног лица у којем странац обавља стручну праксу односно приправнички стаж престаје најкасније шест мјесеци након престанка важења уговора о оспособљавању без накнаде и достављања обавјештења Служби."

Члан 30.

У члану 57. (**Привремени боравак волонтера**) став (1) тачка д) мијења се и гласи:

"д) да организација у којој странац волонтира посједује полису осигурања од одговорности према трећим лицима и да преузима одговорност за странца за вријеме волонтирања, што укључује трошкове издржавања, смјештаја, исхране, здравственог осигурања и повратка."

Члан 31.

У члану 58. (**Привремени боравак по основу хуманитарних разлога**) став (2) тачка д) иза ријечи "министара" брише се интерпункцијски знак тачка и додају запета и ријечи: "зависно од ситуације".

Став (3) мијења се и гласи:

- "(3) Привремени боравак по основу хуманитарних разлога може се одобрити и странцу који не испуњава услове за одобрење привременог боравака из члана 49. (**Општи услови за одобрење боравака**) овог закона, ако је присуство странца у БиХ неопходно за спровођење кривичног поступка или када странац сарађује са органима власти ради откривања кривичног дјела или починиоца, или је жртва организованог криминала, уколико је његово присуство у БиХ неопходно за спровођење судског поступка."

У ставу (5) ријечи: "основно образовање" замјењују се ријечима: "приступ образовању".

Члан 32.

У члану 71. (**Привремени боравак по основу рада без радне дозволе**) тачка а) мијења се и гласи:

"а) запошљавања висококвалификованих радника,".

Члан 33.

Члан 72. (**Привремени боравак у сврху висококвалификованог запошљавања**) мијења се и гласи:

"Члан 72.

(Привремени боравак у сврху запошљавања висококвалификованих радника)

- (1) Привремени боравак у сврху запошљавања висококвалификованих радника може се одобрити странцу ако:
- а) је подношењу захтјева за боравак у сврху запошљавања висококвалификованих радника претходио конкурс који је објавио послодавац који намјерава да запосли странца,
- б) је послодавац објавио конкурс у најмање три дневна листа која су доступна на цијелој

- територији БиХ са роком пријаве од 30 дана и истовремено га доставио Агенцији за рад и запошљавање БиХ, која је конкурс учинила доступним свим институцијама за запошљавање у БиХ,
- ц) се на објављени конкурс не пријави држављанин БиХ који испуњава услове конкурса,
- д) је за оглашено радно мјесто потребна квалификација у високом образовању и радно искуство у струци од најмање пет година које је стечено након завршеног формалног високог образовања.
- (2) За привремени боравак из става (1) овог члана издаје се дозвола за боравак у БиХ, тзв. плава карта.
- (3) Плава карта издаје се са роком важења 24 мјесеца. Ако је уговор о раду или други одговарајући уговор склопљен на период краћи од 24 мјесеца, плава карта издаје се за период трајања тог уговора продужен за додатна три мјесеца, али рок њеног важења не може бити дужи од 24 мјесеца. Ако би период важења пасоша носиоца плаве карте био краћи од периода важења плаве карте, плава карта се издаје најмање на период важења пасоша. Плава карта може се продужавати под условима који важе за њено издавање.
- (4) Плава карта омогућава странцу улазак и боравак у БиХ у периоду њеног важења."

Члан 34.

У члану 73. (**Издавање плаве карте**) став (1) ријеч "висококвалификованог" брише се, а иза ријечи "запошљавања" додају се ријечи: "висококвалификованих радника".

Тачка а) мијења се и гласи:

"а) има квалификацију у високом образовању, што значи диплому, потврду или други доказ формалних квалификација који је издао надлежни орган и којим се потврђује успјешно завршено високошколско образовање које је трајало најмање три године након завршене средње школе,".

У тачки ц) ријечи: "годину дана" замјењују се ријечима: "шест мјесеци".

У ставу (3) ријеч у загради "висококвалификованог" брише се, а иза ријечи "запошљавања" додају се ријечи: "висококвалификованих радника".

Члан 35.

У члану 74. (**Рад на основу плаве карте и промјена послодавца**) став (3) ријечи: "двје године" замјењују се ријечима: "12 мјесеци", ријеч у загради "висококвалификованог" брише се, а иза ријечи "запошљавања" додају се ријечи: "висококвалификованих радника".

У ставу (4) ријеч у загради "висококвалификованог" брише се, а иза ријечи "запошљавања" додају се ријечи: "висококвалификованих радника".

Члан 36.

У члану 75. (**Привремени боравак у сврху премјештаја унутар правног лица**) став (1) у тачки ц) иза ријечи "раду" додају се ријечи: "закључен са правним лицем из којег се странац премјешта у БиХ,".

Члан 37.

У члану 76. (**Привремени боравак у сврху научног истраживања**) иза става (1) додају се нови ст. (2) и (3) који гласе:

"(2) Научноистраживачке организације су обавезне да без одгађања обавијесте Службу ако је престао уговорни

однос између истраживача и научноистраживачке организације.

- (3) Финансијска одговорност истраживачке организације престаје најкасније шест мјесеци након престанка важења уговора о гостовању и достављања обавјештења Служби."

Досадашњи став (2) постаје став (4).

Иза става (2) који је постао став (4) додаје се нови став (5) који гласи:

- "(5) Странцу се може продужити привремени боравак из става (1) овог члана и када му је претходни привремени боравак био одобрен по другом основу."

Досадашњи став (3) постаје став (6).

Члан 38.

У члану 77. (**Боравак у сврху рада без радне дозволе и потврда о пријави рада**) у ставу (1) ријеч "календарској" брише се, а иза ријечи "години" додаје се ријеч "дана".

У ставу (1) у тачки б) ријеч "универзитети" замјењује се ријечима: "високошколске установе".

У ставу (1) тачка ј) мијења се и гласи:

"ј) извођачи и техничко особље на комерцијалним концертима као и странци запослени у циркусима или забавним парковима;".

У ставу (2) тачка а) мијења се и гласи:

"а) оснивачи привредног друштва, односно предузећа са сједиштем у БиХ, ако привредно друштво или предузеће на сваког странца укључујући и осниваче запошљава минимално пет држављана БиХ којима исплаћује бруто плату најмање у висини просјечне бруто плате у БиХ и уредно измирује пореске обавезе;".

У ставу (2) тачка и) мијења се и гласи:

"и) странац који борави у БиХ по основу разлога који је заснован на међународном уговору чија је БиХ уговорна страна, што се доказује потврдом органа управе БиХ у чију надлежност спадају питања која се уређују тим уговором по основу којег странац борави у БиХ;".

Иза тачке и) додаје се нова тачка ј) која гласи:

"ј) странац којег је упутио страни послодавац у правно лице у БиХ с циљем праћења и контроле квалитета производње на основу уговора о наручењу и извршењу послова".

У ставу (3) ријечи: "тачка л)" замјењује се ријечима: "тач. х), и) и л)".

У ставу (4) ријеч "календарској" брише се, а иза ријечи "години" додаје се ријеч "дана".

У ставу (6) иза ријечи "захтјев" додају се ријечи: "послодавца или".

Иза става (8) додаје се нови став (9) који гласи:

- "(9) Странац који је запослен или обавља послове путем комуникационе технологије за правно лице или властито правно лице које није регистровано у БиХ и не обавља послове или пружа услуге послодавцима на територији БиХ, а који борави у БиХ на основу визног или безвизног боравака, може радити у БиХ без радне дозволе до 90 дана у 180 дана уз претходно прибављену потврду о пријави рада."

Члан 39.

У члану 78. (**Право на рад у БиХ без радне дозволе**) став (1) тачка ц) мијења се и гласи:

"ц) одобрен привремени боравак по основу спајања породице, а ради се о странцу који је у браку или ванбрачној заједници са држављанином БиХ или који има одобрен привремени боравак по основу

спајања породице као старатељ малолетног дјетета које има држављанство БиХ, или којем је продужен привремени боравак кад је у току бракоразводна парница у којој се одлучује о старатељству над малолетним дјететом које је држављанин БиХ."

У тачки д) на крају реченице интерпункцијски знак тачка брише се и додаје се везник "или".

Иза тачке д) додаје се нова тачка е) која гласи:

"е) одобрен привремени боравак по основу члана 58. став (2) тачка ц) овог закона."

Члан 40.

У члану 79. (**Услови за одобрење сталног боравка**) став (1) у тачки а) иза ријечи "година" додаје се ријеч "непосредно".

Иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

"(3) У период избивања из става (2) овог члана не урачунава се вријеме које странац у периоду одобреног привременог боравка у БиХ избива из БиХ због привремених посебних или изузетних разлога, и то ако се ради о:

- а) странцу који борави у БиХ по основу спајања породице са држављанином БиХ који има пребивалиште у БиХ под условом да странац током сваког одобреног привременог боравка борави најмање 90 дана на територији БиХ, или
- б) странцу који у последњих пет година борави у БиХ по основу привременог боравка који се урачунава у стални боравак и сматра се нарочито корисним за БиХ што доказује препоруком институције БиХ, владе ентитета или Брчко Дистрикта БиХ.

Досадашњи ст. (3), (4) и (5) постају ст. (4), (5) и (6).

Члан 41.

У члану 80. (**Боравак који не спада у основе за стални боравак**) став (1) тачка д) мијења се и гласи:

"д) по основу образовања из чл. 54. (**Привремени боравак по основу основног образовања**), 54а. (**Привремени боравак по основу средњошколског образовања**) и 55. (**Привремени боравак по основу високошколског образовања**), привременог боравка приправника из члана 56. (**Привремени боравак приправника**), привременог боравка одобреног странцу волонтеру из члана 57. (**Привремени боравак волонтера**), привременог боравка по основу хуманитарних разлога из члана 58. (**Привремени боравак по основу хуманитарних разлога**) став (1), став (2) тач. б) и д) и став (3), сезонског запошљавања из члана 69. (**Привремени боравак сезонских радника**), премјештаја унутар правног лица из члана 75. (**Привремени боравак по основу премјештаја унутар правног лица**), рада без радне дозволе из члана 77. (**Боравак у сврху рада без радне дозволе и потврда о пријави рада**) и привременог боравка одобреног из других оправданих разлога из члана 48. (**Основ за одобрење привременог боравка**) став (1) тачка ф) овог закона."

У тачки х), на крају текста, интерпункцијски знак запета замјењује се интерпункцијским знаком тачка-запета.

У тачки и), на крају текста, брише се интерпункцијски знак тачка и додају се интерпункцијски знак запета и везник "или".

Иза тачке и) додаје се нова тачка ј) која гласи:

"ј) по основу спајања породице са странцем који нема стални боравак или чији је захтјев за одобрење сталног боравка у БиХ одбијен, одбачен или је поступак обустављен."

Став (2) мијења се и гласи:

"(2) Изузетно од става (1) тачка д) овог члана, странцу којем је одобран привремени боравак по основу средњошколског образовања из члана 54а. (**Привремени боравак по основу средњошколског образовања**) и високошколског образовања из члана 55. (**Привремени боравак по основу високошколског образовања**) овог закона, у вријеме потребно за одобрење сталног боравка из члана 79. (**Услови за одобрење сталног боравка**) став (1) тачка а) овог закона, рачуна се половина времена проведеног по основу одобрења привременог боравка у сврху средњошколског образовања и у сврху високошколског образовања. Привремени боравак из којег се подноси захтјев за стални боравак не може бити по основу образовања."

Члан 42.

У члану 81. (**Дијете странаца са одобреним боравком**) иза става (2) додаје се нови став (3) који гласи:

"(3) Ако захтјев није поднесен у року из става (2) овог члана, спајање новорођеног дјетета са родитељима, под условима из става (1) овог члана и ако је странац платио новчану казну за прекршај из члана 133. (**Прекршајно кажњавање повреде одредаба чл. 7, 13, 45, 81, 94, 95. и 102.**) став (1) тачка д) овог закона, могуће је најкасније до навршене прве године живота дјетета."

Члан 43.

У члану 83. (**Одлучивање о захтјеву за одобрење и продужење привременог боравка**) став (3) мијења се и гласи:

"(3) Ако је захтјев уважен, странцу се издаје обавјештење о уваженом захтјеву и дозвола привременог боравка, коју странац преузима лично или путем пуномоћника, односно законски заступник за пословно неспособно лице, у организационој јединици Службе или ДКП-у БиХ."

Став (4) мијења се и гласи:

"(4) Изузетно од става (3) овог члана, када је привремени боравак одобрен по основу рада са радном дозволом или плавом картом, странцу се издају рјешење о одобреном привременом боравку и дозвола привременог боравка. Ако Служба изда плаву карту странцу којем је признат избјеглички статус или супсидијарна заштита у БиХ, одговарајућа напомена о томе се уноси у рјешење о одобреном привременом боравку и дозволу привременог боравка."

Иза става (4) додаје се нови став (5) који гласи:

"(5) Даном уручења дозволе боравка из ст. (3) и (4) овог члана престаје да важи виза за дугорочни боравак (Виза Д), што се евидентира на наљепници визе."

Досадашњи ст. (5), (6) и (7) постају ст. (6), (7) и (8).

У досадашњем ставу (6), који је постао став (7), број у загради "(5)" замјењује се бројем у загради "(6)".

У досадашњем ставу (7) који је постао став (8) иза ријечи "одбачен" додају се ријечи: "или је поступак обустављен".

Члан 44.

У члану 84. (**Одбијање захтјева за одобрење и захтјева за продужење привременог боравка**) став (1) у тачки к) везник "и" замјењује се везником "или", а везник "или" на крају текста брише се.

У тачки л), на крају текста, брише се интерпункцијски знак тачка и додаје интерпункцијски знак тачка-запета.

Иза тачке л) додају се нове тач. м) и н) које гласе:

- "м) постоје докази или озбиљни и објективни разлози да се утврди да би странац боравао на територији БиХ у сврху различиту од оне због које подноси захтјев за привремени боравак; или
- н) је странац претходни боравак који се продужава користио супротно сврси за коју је привремени боравак био одобрен."

У ставу (4) број у загради "(3)" замјењује се бројем у загради "(6)".

Став (7) мијења се и гласи:

"(7) Захтјев за одобрење и захтјев за продужење привременог боравак по основу запошљавања висококвалификованих радника, осим разлога из става (1) овог члана, одбија се ако:

- а) странац не поступи у складу са чланом **74. (Рад на основу плаве карте и промјена послодавца)** ст. (3) и (4) овог закона осим ако докаже да обавјештење није доспјело до Службе из разлога који су ван његове контроле или нису испуњени услови из члана 72. став (1) (**Привремени боравак у сврху запошљавања висококвалификованих радника**);
- б) је главна сврха оснивања или пословања правног лица послодавца олакшавање уласка странца у БиХ;
- ц) је правно лице послодавац у поступку ликвидације или је ликвидирано или не обавља дјелатност за коју је основано;
- д) је правно лице послодавац кажњавано због непријављеног рада или незаконитог запошљавања;
- е) странац више нема ваљан уговор о раду за запошљавање висококвалификованих радника; или
- ф) странац не испуњава услове у погледу бруто годишње плате како је прописано чланом 73. (**Издавање плаве карте**) став (1) тачка ц) овог закона."

Члан 45.

У члану 85. (**Одбацивање захтјева за одобрење и продужење привременог боравак и обустављање поступка**) став (1) у тачки а) ријечи "став (6)" замјењују се ријечима: "ст. (3) и (6)".

У ставу (2) ријечи у загради "(Прекршајно кажњавање повреде одредби члана 16, 21, 67, 77. и 82)" замјењује се ријечима: "(Прекршајно кажњавање повреде одредаба члана 16, 21, 29, 30, 48, 62, 67, 77. и 82)".

Члан 46.

У члану 88. (**Одбијање захтјева за одобрење сталног боравак**) став (1) у тачки г) везник "и" замјењује се везником "или".

Члан 47.

У члану 93. (**Престанак боравак**) став (1) у тачки е), на крају текста, интерпункцијски знак запета и везник "или" замјењују се интерпункцијским знаком тачка-запета.

У тачки ф), на крају текста, интерпункцијски знак тачка замјењује се интерпункцијским знаком запета и додаје се везник "или".

Иза тачке ф) додаје се нова тачка г) која гласи:

- "г) у року од 30 дана од дана престанка важења радне дозволе из члана 67. (**Веза између одобрења привременог боравак и радне дозволе**) став (3) овог закона."

У ставу (5) ријечи: "тач. б), д), е) и ф)" замјењује се ријечима: "тач. б), д), е), ф) и г)".

Члан 48.

У члану 96. (**Разлози за отказ боравак**) став (1) тачка л) мијења се и гласи:

- "л) су се услови на основу којих је издато одобрење боравак измијенили у таквој мјери да би искључили сваку могућност издавања одобрења или странац више не испуњава опште или посебне услове за одобрење или продужење привременог боравак."

У тачки с) везник "и" замјењује се везником "или".

Иза става (1) додаје се нови став (2) који гласи:

- "(2) Изузетно од става (1) овог члана, привремени боравак одобрен по основу редовног високошколског образовања неће се отказати ако високошколска установа престане да обавља дјелатност под условом да је странац поднио захтјев за упис на другу акредитовану високошколску установу у оквиру еквивалентног студијског програма, ради завршетка студија." Досадашњи ст. (2), (3), (4) и (5) постају ст. (3), (4), (5) и (6).

У досадашњем ставу (4) који је постао став (5) ријечи: "тач. а), б), ц), д), ф), х), и), ј), м), н) или р)" замјењује се ријечима: "тач. а), б), ц), д), ф), х), и), ј), м), н), р) или с)".

Иза досадашњег става (5) који је постао став (6) додаје се нови став (7) који гласи:

- "(7) Осим разлога из става (1) овог члана, привремени боравак одобрен у сврху запошљавања висококвалификованих радника отказује се ако странац не поступи у складу са чланом **74. (Рад на основу плаве карте и промјена послодавца)** ст. (3) и (4) овог закона осим ако докаже да обавјештење није доспјело до Службе због разлога који су ван његове контроле или нису испуњени услови из члана 72. (**Привремени боравак у сврху запошљавања висококвалификованих радника**) став (1) овог закона."

Досадашњи ст. (6) и (7) постају ст. (8) и (9).

У досадашњем ставу (7) који је постао став (9) број у загради "(6)" замјењује се бројем у загради "(8)".

Члан 49.

У члану 97. (**Посебан разлог за отказ сталног боравак**) став (2) мијења се и гласи:

- "(2) Странцу који има одобрен стални боравак у БиХ као бивши носилац плаве карте, као и члановима његове породице који су остварили стални боравак у БиХ на основу спајања породице са носиоцем плаве карте у БиХ, стални боравак се отказује ако се утврди да дуже од двије године нису настањени у БиХ."

Члан 50.

У члану 101. (**Обавеза пријаве боравак и пребивалишта странца**) став (3) мијења се и гласи:

- "(3) Када је пријава или одјава из става (1) овог члана или из члана **103. (Остала лица обавезна да пријаве боравак странца)** став (1) овог закона поднесена полицији, полиција је дужна да копију пријаве достави надлежној организационој јединици Службе у року од 24 сата од пријема пријаве. По стицању техничких услова полиција доставља пријаву или одјаву Служби електронским путем, а о чему одлуку доноси Министарство на приједлог Службе."

Члан 51.

У члану 103. (**Остала лица обавезна да пријаве боравак странца**) став (2) иза ријечи: "лицу Службе" додаје се интерпункцијски знак запета и ријечи: "Граничне полиције". Ријечи: "или у полицији" бришу се.

- Иза става (2) додају се нови ст. (3) и (4) који гласе:
- "(3) По стицању техничких услова, књига странаца из става (2) овог члана може се водити у електронској форми.
- (4) Странац из става (3) овог члана дужан је да располаже доказом да је извршио пријаву свог боравака."
- Досадашњи став (3) постаје став (5).
- Иза досадашњег става (3) који је постао став (5) додају се нови ст. (6) и (7) који гласе:
- "(6) Адресу боравашта странаца који су смјештени у центру за прихват и смјештај тражилаца азила, центру за смјештај жртава трговине људима, невладиној организацији која има потписан протокол о сарадњи са Службом или другој установи специјализованој за прихват странаца која није у надлежности Службе, те странаца који су смјештени у затвору или притвору, надлежна институција или правно лице пријављује Служби у року од 12 сати од тренутка смјештаја.
- (7) Служба пријављује адресу боравашта странаца који су смјештени у имиграциони центар или другу специјализовану установу за смјештај странаца која је у надлежности Службе."

Члан 52.

У члану 104. **(Подзаконски прописи о техничким питањима одобрења боравака те боравашта и пребивалишта странаца)** у ставу (1) на крају текста, иза интерпункцијског знака тачка, додаје се нова реченица која гласи: "Техничке спецификације наљепнице дозволе боравака означавају се одговарајућим степеном тајности у складу са прописима из области заштите тајних података."

У ставу (3) ријечи: "31. октобра" замјењује се ријечима: "31. децембра".

Члан 53.

У члану 105. **(Мјера протјеривања)** став (3) у тачки а) на крају текста, везник "и" замјењује се интерпункцијским знаком запетом.

У тачки б) на крају текста брише се интерпункцијски знак тачка и додаје се везник "и".

Иза тачке б) додаје се нова тачка ц) која гласи:

"ц) када је по изреченој мјери протјеривања боравио изван БиХ најмање 180 дана."

Иза става (4) додаје се нови став (5) који гласи:

"(5) Доношењем рјешења о продужењу периода забране уласка и боравака из става (4) овог члана укида се претходно рјешење којим је одређен период забране уласка и боравака."

Досадашњи ст. (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13) и (14) постају ст. (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14) и (15).

У досадашњем ставу (14) који је постао став (15), на крају текста, брише се интерпункцијски знак тачка и додају се ријечи: "које Служба доставља Граничној полицији и евидентира у Централној бази података о странцима".

Члан 54.

Члан 106. **(Разлози за изрицање мјере протјеривања)** мијења се и гласи:

"Члан 106.

(Разлози за изрицање мјере протјеривања)

- (1) Странцу може бити изречена мјера протјеривања из БиХ ако:
- а) је у БиХ ушао незаконито;
- б) је остао у БиХ након истека рока важења визе или дозволе боравака или након истека важења безвизног боравака;
- ц) је покушао прекршити или прекршио прописе о преласку државне границе при изласку из БиХ;

- д) је виза поништена или укинута, а странац у року одређеном за добровољно напуштање није напустио БиХ у складу са овим законом;
- е) му је захтјев за одобрење боравака одбијен или му је отказан боравак, а у року одређеном за добровољно напуштање није напустио БиХ у складу са овим законом;
- ф) је у БиХ остао након престанка важења избјегличког статуса, супсидијарне заштите или привремене заштите или након што је захтјев за азил одбијен или обустављен извршном одлуком, а није остварио право на боравак у складу са овим законом;
- г) је одлука о одузимању или отпусту из држављанства БиХ или поништењу уписа у књигу држављана постала правоснажна, а није остварио право на боравак у складу са овим законом;
- х) је правоснажно осуђен за кривично дјело са обилежјем трговине опојном дрогом, оружјем, људима, кријумчарења људи, тероризма, прања новца, или било којег облика организованог, прекограничног или транснационалног криминала;
- и) је правоснажно осуђен за кривично дјело за које се може изрећи казна затвора од једне године или тежа казна;
- ј) присуство странца представља пријетњу јавном поретку или безбједности БиХ;
- к) је прихваћен по основу међународног споразума о сарадњи у предаји и прихвату лица чији је боравак незаконит, а нема одобрен боравак у БиХ;
- л) је остао да борави у БиХ након истека важења путне исправе;
- м) је регистрован као вишеструки починилац прекршаја на територији БиХ;
- н) се његов идентитет не може утврдити и не може доказати законитост свог боравака у БиХ, или
- о) Служба располаже информацијама надлежних органа или служби безбједности у БиХ да странац на било који начин учествује у криминалној активности, а посебно организованом, прекограничном или транснационалном криминалу или је члан организације која планира или на било који начин учествује у таквој активности или другој активности која може угрозити јавну безбједност или јавни поредак БиХ.
- (2) Приликом одлучивања да ли ће странцу изрећи мјеру протјеривања из БиХ, као и приликом доношења одлуке о дужини трајања забране уласка, Служба је дужна да са нарочитом пажњом оцијени све доказе и утврди све околности и чињенице битне за доношење одлуке, као и степен интегритетности у БиХ, а у складу са принципима закона којим се уређује област управног поступка БиХ.
- (3) У случају из става (1) тач. ц), д), е), х) и и) овог члана, рјешење о протјеривању може се донијети по скраћеном поступку.
- (4) У случају незаконитог боравака странца у БиХ, Служба може, умјесто изрицања мјере протјеривања, издати налог за добровољно напуштање територије БиХ.
- (5) Налог из става (4) овог члана издаје се у сврху преласка државне границе, уз претходно прибављену изјаву странца којом потврђује намеру добровољног напуштања БиХ и доказе којима странац потврђује изјаву.
- (6) У налогу из става (4) овог члана наводи се рок за добровољно напуштање БиХ који не може бити краћи од седам нити дужи од 30 дана. Изузетно, ако постоје

озбиљни разлози хуманитарне природе, рок за добровољно напуштање БиХ може бити дужи од 30 дана.

- (7) Налог за добровољно напуштање територије БиХ из става (4) овог члана неће се издати странцу ако постоји опасност од бијега или странац представља опасност за јавни поредак, јавни ред и мир или безбједност БиХ.
- (8) Странцу који у року одређеном у налогу за добровољно напуштање територије БиХ из става (6) овог члана не напусти БиХ доноси се рјешење о протјеривању у складу са чланом 105. (Мјера протјеривања) овог закона.
- (9) Против налога из става (4) овог члана није дозвољена жалба, али се може побијати у жалби на рјешење о протјеривању које се доноси у складу са ставом (8) овог члана."

Члан 55.

У члану 107. (Добровољно извршење рјешења о протјеривању) став (6) из ријечи "Службу" ставља се интерпункцијски знак тачка, а ријечи: "и Министарство." бришу се.

Члан 56.

У члану 109. (Принцип забране враћања) став (2) мијења се и гласи:

- "(2) Изузетно од става (1) овог члана, странац који се из оправданих разлога сматра опасним за безбједност БиХ или је правоснажно осуђен за тешко кривично дјело и представља опасност за БиХ може се присилно удаљити или вратити у другу државу, изузев ако би тиме био изложен стварном ризику да буде подвргнут смртној казни или погубљењу, мучењу, нехуманом или понижавајућем поступању или кажњавању. Странац неће бити присилно удаљен или враћен у земљу у којој није заштићен од слања на такву територију."

Члан 57.

У члану 110. (Поступање у случају позивања на заштиту) иза става (10) додаје се нови став (11) који гласи:

- "(11) Странац којем је издата потврда из става (5) овог члана, у случају потребе, има право на смјештај, исхрану и приступ здравственој заштити, о чему у сваком појединачном случају одлучује и приступ правима обезбјеђује Министарство за људска права и изјеглице Босне и Херцеговине."

Члан 58.

У члану 111. (Искључење примјене санкција за незаконит улазак у БиХ) ријечи: "подносиоцу захтјева за азил" замјењују се ријечју "странцу".

Члан 59.

У члану 115. (Плаћање трошкова враћања и стављања странца под надзор) став (2) иза тачке г) додаје се нова тачка х) која гласи:

- "х) правно или физичко лице које је дало изјаву да ће сносити трошкове издржавања, смјештаја, исхране, здравственог осигурања и/или повратка,".

Досадашња тачка х) постаје тачка и).

У ставу (6) ријечи: "тач. а) до г)" замјењују се ријечима: "тач. од а) до х)".

У ставу (7) ријечи: "тач. а) до г)" замјењују се ријечима: "тач. од а) до х)".

Члан 60.

У члану 118. (Одређивање надзора) иза става (4) додају се нови ст. (5) и (6) који гласе:

- "(5) Странац којем је изречена мјера надзора смјештањем у имиграциони центар из става (3) овог члана може се

привремено смјестити у друге установе специјализоване за прихват странаца, док се не обезбједе услови за његов смјештај у имиграциони центар или услови за повратак.

- (6) Савјет министара, на приједлог Министарства, након достављеног мишљења Службе да постоје потребни услови, доноси одлуку којом се одређује специјализована установа и почетак примјене става (5) овог члана."

Члан 61.

У члану 123. (Заштита права малолетних и осталих странаца) у ставу (5) број у загради "(3)" замјењује се бројем у загради "(4)".

Члан 62.

У члану 128. (Службене евиденције) став (1) тачка е) мијења се и гласи:

- "е) странцима који су поднели захтјев за визу и странцима којима је виза издата, продужена или виза издата на посебном обрасцу за издавање визе,".

Тачка и) мијења се и гласи:

- "и) странцима којима је виза укинута или поништена и изречена мјера протјеривања,".

Иза става (4) додаје се нови став (5) који гласи:

- "(5) Надлежни органи могу да воде службене евиденције из става (1) овог члана путем Централне базе података о странцима из члана 129. овог закона."

Члан 63.

У члану 129. (Централна база података о странцима) иза става (7) додаје се нови став (8) који гласи:

- "(8) Министарство процјењује и одлучује да ли се подаци који се односе на техничко успостављање и одржавање Централне базе података о странцима или неки њени дијелови означавају одговарајућим степеном тајности у складу са прописима из области заштите тајних података."

Члан 64.

У члану 133. (Прекршајно кажњавање повреде одредаба чл. 7, 13, 45, 81, 94, 95. и 102.) у ставу (1) број "50" замјењује се бројем "100".

Став (4) мијења се и гласи:

- "(4) У случају из става (1) тачка ц) овог члана, а у вези са чланом 45. став (2) овог закона, путна исправа се одузима."

Члан 65.

У члану 134. (Прекршајно кажњавање повреде одредаба члана 103.) став (4) број у загради "(3)" замјењује се бројем у загради "(5)".

У ставу (5) број у загради "(3)" замјењује се бројем у загради "(5)".

Члан 66.

Назив члана 135. (Прекршајно кажњавање повреде одредаба члана 16, 21, 67, 77. и 82) мијења се и гласи: "(Прекршајно кажњавање повреде одредаба члана 16, 21, 29, 30, 48, 62, 67, 77. и 82)".

У ставу (1) број "300" замјењује се бројем "500".

У ставу (1) тачка б) мијења се и гласи:

- "б) противно члану 21. (Ослобађање од обавезе прибављања визе) став (2) овог закона, у БиХ борави дуже од безвизног боравака,".

Иза тачке ц) додају се нове тач. д), е) и ф) које гласе:

- "д) противно члану 29. (Виза за краткорочни боравак - Виза Ц) став (1) овог закона, у БиХ борави дуже од времена одређеног у визи;

- е) противно члану **30. (Виза за дугорочни боравак - Виза Д)** став (1) овог закона, у БиХ борави дуже од времена одређеног у визи;
- ф) противно члану **48. (Основ за одобрење привременог боравка)** овог закона, у БиХ борави дуже од времена одређеног у дозволи привременог боравка, односно ако у року одређеном овим законом или рјешењем надлежног органа не напусти БиХ;"

Досадашња тачка д) постаје тачка г).

У ставу (2) број "100" замјењује се бројем "150", а ријеч "три" замјењује се ријечју "пет".

У ставу (4) иза ријечи "противно" додају се ријечи: "члану 62. (Радна дозвола) и противно".

Члан 67.

У члану 139. (**Заштитна мјера забране обављања позива, дјелатности или дужности**) став (2) мијења се и гласи:

"(2) Заштитна мјера забране обављања позива, дјелатности или дужности из става (1) овог члана може се изрећи у трајању од шест мјесеци."

Члан 68.

У члану 141. (**Рокови за доношење подзаконских прописа Савјета министара по овом закону**) у ставу (9) ријечи: "31. октобра" замјењују се ријечима: "31. децембра".

Иза става (11) додају се нови ст. (12), (13) и (14) који гласе:

"(12) Увијек када се покаже потребним, Савјет министара може по члану 8. (**Слобода кретања**) став (10) овог закона, на приједлог Министарства, након прибављеног мишљења МЦП-а, донијети одлуку којом се странцима који бораве на територији БиХ колективно и привремено ограничава слобода кретања у БиХ у мјери која је неопходна ради заштите јавног здравља.

(13) Када се покаже потребним, Савјет министара, на приједлог Министарства, доноси подзаконске прописе којим се уређују услови, начин и друга питања значајна за основну проверу и задржавање странца у смислу члана 14. (**Утврђивање идентитета и основна провјера**) ст. (4) и (5) овог закона.

(14) Савјет министара, на приједлог Министарства, након достављеног мишљења Службе да постоје потребни услови, доноси одлуку којом се одређује специјализована установа и почетак примјене члана 118. (**Одређивање надзора**) став (5) овог закона."

Члан 69.

(Ступање на снагу овог закона)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број 01,02-02-1-1853/23

30. августа 2023. године

Сарајево

Предсједавајући Представничког дома Парламентарне скупштине БиХ Маринко Чавара, с. р.	Предсједавајући Дома народа Парламентарне скупштине БиХ Др Никола Шпирић, с. р.
--	--

На основу члана IV. 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на 6. hitnoj sjednici Predstavničkog doma, održanoj 28. augusta 2023. godine, i на 8. sjednici Doma naroda, održanoj 30. augusta 2023. godine, usvojila je

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA

Član 1.

У Закону о странцима ("Службени гласник БиХ", br. 88/15 i 34/21) u члану 1. (Predmet ovog zakona) iza stava (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

"(3) Ovim zakonom vrši se usklađivanje sa:

- Uredbom (EU) 2019/1155 Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. juna 2019. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama);
- Uredbom (EU) 2016/399 Evropskog parlamenta i Vijeća od 9. marta 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o šengenskim granicama);
- Direktivom (EU) 2016/801 Evropskog parlamenta i Vijeća od 11. maja 2016. o uslovima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjene učenika ili obrazovnih projekata i obavljanja poslova *au pair* i
- Direktivom (EU) 2021/1883 Evropskog parlamenta i Vijeća od 20. oktobra 2021. o uslovima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika te stavljanju van snage Direktive Vijeća 2009/50/EZ.

(4) Navođenje uredbi i direktiva iz stava (3) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne tečevine EU u zakonodavstvo BiH."

Član 2.

У члану 4. (Upravni postupak) iza stava (3) dodaje se novi stav (4) koji glasi:

"(4) Ako je stranac, po čijem zahtjevu ili protiv kojeg se vodi postupak, bez obavještanja nadležnog organa napustio BiH, pozivi, odluke i druga pismena ne dostavljaju se na adresu u inozemstvu."

Član 3.

У члану 6. (Definicije) u stavu (1) tačka z) briše se.

Tačka aa), koja postaje tačka z), mijenja se i glasi:

"z) **student** je stranac kojeg je visokoškolska ustanova primila, te mu je odobren privremeni boravak u BiH kako bi obavljao svoju glavnu djelatnost redovnog studiranja nakon kojeg će steći visokoškolsku kvalifikaciju koju BiH priznaje, uključujući diplome, svjedočanstva, uvjerenja ili akademske stepene doktora nauka na visokoškolskim ustanovama, što može obuhvatati pripremni program koji prethodi takvom obrazovanju ili obavezno osposobljavanje;"

Iza tačke z) dodaju se nove tač. aa) i bb) koje glase:

"aa) **pripravnik** je stranac koji je stekao visokoškolsku kvalifikaciju ili studira u inozemstvu s ciljem sticanja visokoškolske kvalifikacije i kojem je odobren privremeni boravak u BiH radi učestvovanja u programu osposobljavanja u svrhu sticanja znanja, prakse i iskustva u profesionalnom okruženju;

bb) **istraživač** je stranac koji je stekao akademski stepen doktora nauka ili odgovarajuću visokoškolsku kvalifikaciju koja tom strancu omogućuje pristup doktorskim programima, kojeg bira naučnoistraživačka organizacija i kojem je odobren privremeni boravak na teritoriji BiH u svrhu provođenja istraživačkih aktivnosti za koje se takva kvalifikacija uobičajeno zahtijeva."

Član 4.

U članu 8. (**Sloboda kretanja**) stav (4) riječi: "razloga sigurnosti BiH" zamjenjuju se riječima: "prijetnji po sigurnost BiH".

U stavu (9) riječ "sedam" zamjenjuje se brojem "15".

Iza stava (9) dodaje se novi stav (10) koji glasi:

- "(10) Strancima koji borave na teritoriji BiH može se kolektivno i privremeno ograničiti sloboda kretanja u BiH, u mjeri koja je neophodna radi zaštite javnog zdravlja, o čemu odluku donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja MCP-a."

Član 5.

U članu 12. (**Obaveze nadležnih organa u postupku**) stav (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Organ koji vodi postupak po službenoj dužnosti dužan je strancu koji ne razumije jezik na kojem se postupak vodi omogućiti da tok postupka prati uz pomoć prevodioca, odnosno tumača na jeziku koji stranac razumije ili se opravdano može pretpostaviti da razumije, a usluge prevođenja može osigurati i putem informaciono-komunikacionih tehnologija. Ako se postupak vodi po zahtjevu stranca, organ koji vodi postupak nije dužan osigurati prevodioca, odnosno tumača."

Iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

- "(3) Zahtjevi za ostvarivanje prava po ovom zakonu i dokazi koji opravdavaju zahtjev, kao i pozivi, rješenja i druga pismena dostavljaju se na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH."

Dosadašnji st. (3) i (4) postaju st. (4) i (5).

Član 6.

Član 14. (**Utvrđivanje identiteta**) mijenja se i glasi:

"Član 14.

(**Utvrđivanje identiteta i osnovna provjera**)

- (1) Prema ovom zakonu, Služba je nadležna da pokreće i vodi postupak utvrđivanja identiteta stranca ako je riječ o postupcima koji su propisani ovim zakonom.
- (2) Ako je postupak utvrđivanja identiteta stranca, čiji identitet nije moguće odmah utvrditi ili postoje osnovi sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu, započela Granična policija ili policija i ne može ga okončati u roku od šest sati, o tome obavještava Službu što je moguće prije.
- (3) Postupak utvrđivanja identiteta stranca provodi se po odredbama zakona kojim se uređuje nadležnost Službe i zakona kojim se uređuje nadležnost policijskih službenika u BiH.
- (4) Postupak utvrđivanja identiteta stranca može obuhvatati i utvrđivanje zakonitosti njegovog boravka u BiH, odnosno utvrđivanje mjesta boravišta ili prebivališta u BiH, dok osnovna provjera uključuje uzimanje biometrijskih podataka u skladu s ovim zakonom i sigurnosne provjere, a može obuhvatiti i utvrđivanje okolnosti nezakonitog prelaska državne granice.
- (5) Služba može zadržati stranca najduže šest sati ako je potrebno utvrditi njegov identitet ili je potrebno izvršiti osnovnu provjeru iz stava (4) ovog člana, a postoji opasnost da će stranac pobjeći.
- (6) Prilikom zadržavanja stranca, u skladu sa stavom (5) ovog člana, Služba obavještava stranca o svrsi i načinima osnovne provjere, pravima i obavezama stranca tokom osnovne provjere, uključujući njegovu obavezu da tokom osnovne provjere ostane u određenim objektima, načinu ostvarivanja međunarodne zaštite, te obavezi stranca s nezakonitim boravkom da napusti teritoriju BiH, na jeziku koji stranac razumije ili se opravdano može pretpostaviti da razumije, i to u pisanoj formi ili posredstvom prevodioca.

- (7) O zadržavanju stranca maloljetnika bez pratnje Služba će obavijestiti centar za socijalni rad.

- (8) Služba će strancu bez odgađanja omogućiti slobodu kretanja kada prestanu razlozi za zadržavanje, a najkasnije do isteka roka iz stava (5) ovog člana, osim ako je doneseno rješenje o stavljanju stranca pod nadzor.

- (9) Stranac koji nema dokaze o identitetu dužan je Službi dati izjavu o svom identitetu, te dati biometrijske podatke.

- (10) Prema strancu koji je dao izjavu o svom identitetu Služba postupna na osnovu ustupljenih podataka do dobivanja drugih podataka ili utvrđivanja stvarnog identiteta stranca.

- (11) Stranac čiji se identitet ne može odmah utvrditi ili postoje osnovi sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu ili se njegov identitet ne može sa sigurnošću utvrditi u roku iz stava (5) ovog člana može se staviti pod nadzor i može mu se izreći i mjera protjerivanja iz BiH.

- (12) Nadzor iz stava (11) ovog člana određuje se u skladu s odredbama čl. od 118. do 122, a mjera protjerivanja u skladu s odredbama čl. 105. (**Mjera protjerivanja**) i 106. (**Razlozi za izricanje mjere protjerivanja**) ovog zakona.

- (13) Uslovi, način i druga pitanja značajna za osnovnu provjeru izadržavanje stranca u smislu st. (4) i (5) ovog člana uređuju se podzakonskim propisima koje donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva."

Član 7.

U članu 15. (**Prelazak državne granice**) stav (6) mijenja se i glasi:

- "(6) Datumom ulaska smatra se prvi dan boravka na teritoriji BiH, a datumom izlaska smatra se posljednji dan boravka na teritoriji BiH. Period boravka dopušten prema boravišnoj dozvoli ili vizi za dugoročni boravak ne uzima se u obzir kod izračuna trajanja boravka na teritoriji BiH."

Član 8.

U članu 16. (**Nezakonit prelazak državne granice BiH**) stav (1) tačka c) iza riječi "upotrijebi" dodaje se riječ "tudu,".

Član 9.

U članu 19. (**Opći uslovi za ulazak**) stav (3) tačka g) mijenja se i glasi:

"g) da ne predstavlja prijetnju za javni poredak, sigurnost BiH, javni red i mir ili međunarodne odnose BiH;"

Iza tačke g) dodaje se nova tačka h) koja glasi:

"h) da ne predstavlja prijetnju za javno zdravlje u BiH."

Član 10.

U članu 25. (**Postupak i posljedica odbijanja ulaska**) stav (3) iza riječi: "odbijanju ulaska" dodaju se riječi: "donosi se po skraćenom postupku, osim ako je riječ o maloljetniku bez pratnje,".

Član 11.

U članu 29. (**Viza za kratkoročni boravak - Viza C**) stav (1) iza riječi: "180 dana" stavlja se interpunkcijski znak tačka, a riječi: "koji podrazumijeva uzimanje u obzir perioda od 180 dana koji prethodi svakom danu boravka." brišu se.

Iza stava (5) dodaje se novi stav (6) koji glasi:

- "(6) Kada viza za više ulazaka vrijedi duže od 180 dana, trajanje boravaka je 90 dana u bilo kojem periodu od 180 dana."

Član 12.

Iza člana 29. (**Viza za kratkoročni boravak - Viza C**) dodaje se novi član 29a. koji glasi:

"Član 29a.

(Saradnja s počasnim konzulom BiH, komercijalnim posrednikom i vanjskim pružaocem usluga)

- (1) Počasni konzul BiH, komercijalni posrednik i/ili vanjski pružalac usluga može učestvovati u prikupljanju zahtjeva za izdavanje vize za kratkoročni boravak (Viza C).

- (2) Vanjski pružalac usluga može prikupljati i biometrijske podatke od podnosioca zahtjeva za izdavanje vize na osnovu ugovora o saradnji s MVP-om.
- (3) Počasni konzul BiH, komercijalni posrednik i/ili vanjski pružalac usluga nema pristup Centralnoj bazi podataka o strancima ni pod kojim uslovima."

Član 13.

U članu 30. (**Viza za dugoročni boravak - Viza D**) stav (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Viza za dugoročni boravak izdaje se izuzetno u situacijama kada je za svrhu boravka u BiH potreban period duži od 90 dana u periodu od 180 dana. Ako se viza za dugoročni boravak izdaje u svrhu podnošenja zahtjeva za odobrenje privremenog boravka u BiH, period važenja vize može biti kraći od 90 dana."

Iza stava (6) dodaje se novi stav (7) koji glasi:

- "(7) Viza za dugoročni boravak (Viza D) može se izdati i državljanima država bezviznog režima kada je za svrhu boravka u BiH potreban period duži od 90 dana u periodu od 180 dana."

Član 14.

U članu 31. (**Uslovi za izdavanje vize**) stav (1) mijenja se i glasi:

- "(1) Podnosilac zahtjeva za izdavanje vize dužan je dati lične podatke kao i biometrijske podatke koji se od njega traže, druge potrebne informacije, te navesti svrhu ulaska u BiH. Zahtjev za izdavanje vize za kratkotrajni boravak podnosi se na propisanom tačno popunjenom obrascu najranije šest mjeseci, a za pomorce koji obavljaju svoje dužnosti najranije devet mjeseci prije početka namjeravanog putovanja, te u pravilu najkasnije 15 kalendarskih dana prije početka namjeravanog putovanja, a iznimno, u opravdanim pojedinačnim hitnim slučajevima može se omogućiti podnošenje zahtjeva manje od 15 kalendarskih dana prije početka namjeravanog putovanja."

Član 15.

U članu 32. (**Pozivno pismo**) stav (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Pozivno pismo za ulazak stranca u BiH može izdati državljanin BiH ili stranac s odobrenim stalnim boravkom u BiH ili stranac koji uživa diplomatski status u BiH, ili domaće ili strano pravno lice registrirano u BiH."
- Stav (5) mijenja se i glasi:
- "(5) Pozivno pismo ovjerava Služba po mjestu prebivališta, odnosno sjedišta pozivaoca, na osnovu dokaza dostavljenih uz zahtjev i nakon izvršenih operativnih provjera. Rok važenja pozivnog pisma je 180 dana od dana ovjere. Ako nisu ispunjeni uslovi, Služba odbija zahtjev za ovjeru pozivnog pisma o čemu se podnosilac zahtjeva usmeno obavještava."

Član 16.

U članu 34. (**Nadležnost i mjesto izdavanja vize**) iza stava

- (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:
- "(3) Ne dovodeći u pitanje stav (2) ovog člana, stranac može zahtjev za izdavanje vize uz pripadajuću dokumentaciju podnijeti i elektronskim putem ako je primjenjivo."
- Dosadašnji st. (3), (4), (5), (6) i (7) postaju st. (4), (5), (6), (7) i (8).

Član 17.

Član 36. (**Produženje vize**) mijenja se i glasi:

"Član 36.

(Produženje vize)

- (1) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) može se produžiti zbog više sile, humanitarnih ili ozbiljnih ličnih razloga, a u skladu s pravilima koja važe za izdavanje vize.

- (2) Zahtjev za produženje vize podnosi se Službi prije isteka važenja vize i odobrenja za boravak odobrenog na osnovu izdate vize. Služba donosi odluku o produženju vize u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva.
- (3) Do donošenja odluke po zahtjevu za produženje vize stranac može boraviti na teritoriji BiH.
- (4) Viza iz stava (1) ovog člana produžava se izdavanjem nove naljepnice vize.
- (5) Protiv odluke kojom se zahtjev za produženje vize odbija, odnosno odbacuje, može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od tri dana od dana dostavljanja odluke. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja."

Član 18.

U članu 37. (**Odbijanje zahtjeva za izdavanje vize i izuzetno izdavanje vize iz humanitarnih razloga**) stav (1) tačka f), na kraju teksta, veznik "ili" zamjenjuje se interpunkcijskim znakom tačka-zarez.

Iza tačke f) dodaje se nova tačka g) koja glasi:

- "g) postoji opravdana sumnja u vjerodostojnost priloženih isprava i njihovog sadržaja, istinitost izjava stranca ili u njegovu namjeru da će napustiti teritoriju BiH prije isteka roka važenja zatražene vize, ili;"

Dosadašnja tačka g) postaje tačka h).

Član 19.

U članu 38. (**Poništenje i ukidanje vize**) stav (8) mijenja se i glasi:

- "(8) Ako je viza poništena ili ukinuta, preko naljepnice vize otiskuje se štambilj "PONIŠTENO" ili "UKINUTO", a optički promjenjivi element naljepnice vize, sigurnosni element s učinkom skrivenog prikaza kao i riječ "viza" precrtavaju se i na taj način poništavaju."

Član 20.

U članu 39. (**Razlozi za poništenje ili ukidanje vize**) stav (1) tačka f) iza riječi "sigurnosti" dodaje se interpunkcijski znak zarez i riječi: "javnom zdravlju".

Član 21.

U članu 40. (**Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi s ulaskom stranaca**) stav (3), na kraju teksta, iza interpunkcijskog znaka tačka dodaje se sljedeća rečenica:

"Tehničke specifikacije obrasca naljepnice vize označavaju se odgovarajućim stepenom tajnosti u skladu s propisima iz oblasti zaštite tajnih podataka."

Član 22.

U članu 48. (**Osnov za odobrenje privremenog boravka**) stav (5), na kraju teksta, briše se interpunkcijski znak tačka i dodaju riječi: "ako ovim zakonom nije drugačije propisano."

Član 23.

U članu 49. (**Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka**) stav (3) iza riječi "tač." dodaju se slovo i zagrada "d)".

Član 24.

Član 50. (**Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice**) mijenja se i glasi:

"Član 50.

(Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice)

- (1) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice može se odobriti članovima uže porodice:
- a) državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH;
 - b) stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH, stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH kao nosiocu plave karte, stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH godinu dana ili duže i koji ima osnovane izgleda za odobrenje stalnog boravka u BiH ili stranca s priznatim izbjegličkim statusom.

- (2) Izuzetno od stava (1) tačka b) ovog zakona, privremeni boravak po osnovu spajanja porodice može se odobriti članovima uže porodice stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH u svrhu naučnog istraživanja i kada mu je privremeni boravak odobren na period kraći od godinu dana i kada taj stranac nema osnovane izgleda za odobrenje stalnog boravka u BiH.
- (3) Privremeni boravak iz stava (1) ovog člana, na zahtjev stranca koji dolazi u BiH radi spajanja porodice, može se odobriti uz uslove iz člana 49. (Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka) ovog zakona ako:
- a) državljanin BiH, stranac s odobrenim boravkom u BiH ili stranac s priznatim izbjegličkim statusom ima osiguran smještaj za sebe i članove porodice za koje traži odobrenje boravka po osnovu spajanja porodice, te ima stalni izvor prihoda, odnosno raspolaze sredstvima dovoljnim za izdržavanje u BiH lica za koja se traži spajanje porodice i
 - b) stranac s odobrenim boravkom u BiH ili stranac s priznatim izbjegličkim statusom ima zdravstveno osiguranje za sebe i članove porodice za koje traži odobrenje boravka po osnovu spajanja porodice.
- (4) Članovima uže porodice, u smislu ovog zakona, smatraju se:
- a) bračni odnosno vanbračni partner državljanina BiH, ili stranca s odobrenim boravkom u BiH, ili stranca s priznatim izbjegličkim statusom, pod uslovom da je brak, odnosno vanbračna zajednica pravovaljana u BiH, u skladu s članom 6. (Definicije) tač. l) i m) ovog zakona;
 - b) djeca do 18 godina ili punoljetna izdržavana djeca koja su na redovnom školovanju do 26 godina ili poslovno ili radno nesposobna punoljetna djeca, koja žive u zajedničkom domaćinstvu, rođena u braku, van braka, usvojena ili djeca bračnih i vanbračnih partnera koja nisu osnovala vlastitu porodicu i
 - c) izdržavani roditelji.
- (5) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice članovima uže porodice državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH iz stava (1) tačka a) ovog člana odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren.
- (6) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice članovima uže porodice stranca iz stava (1) tačka b) ovog člana odobrava se na period u kojem je privremeni boravak odobren strancu s kojim se spaja porodica, a najduže do jedne godine, i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren.
- (7) Izuzetno od st. (5) i (6) ovog člana, punoljetni stranac koji boravi u BiH neprekidno tri godine po osnovu privremenog boravka odobrenog radi spajanja porodice, odnosno neprekidno dvije godine ako je riječ o spajanju porodice s nosiocem plave karte, može podnijeti zaseban zahtjev za odobrenje privremenog boravka po nekom drugom osnovu ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom za odobrenje privremenog boravka po nekom drugom osnovu osim spajanja porodice.
- (8) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice članovima uže porodice nosioca plave karte izdaje se na period važenja plave karte ako je to moguće s obzirom na period važenja njihovih pasoša. Član porodice kojem je odobren privremeni boravak po osnovu spajanja porodice sa strancem kojem je odobren privremeni boravak kao nosiocu plave karte ima pravo na rad u BiH u skladu s ovim zakonom.
- (9) Na članove uže porodice nosioca plave karte kojima je odobreno spajanje porodice s nosiocem plave karte ne primjenjuje se nikakav rok u odnosu na njihov pristup tržištu

rada, s tim da ne mogu obavljati poslove koje mogu obavljati samo državljani BiH.

Član 25.

U članu 53. (**Privremeni boravak po osnovu obrazovanja**) u tački c) riječ "neplaćenog" briše se.

Član 26.

Naziv člana 54. (**Privremeni boravak po osnovu osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja**) mijenja se i glasi: "**(Privremeni boravak po osnovu osnovnog obrazovanja)**".

Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Privremeni boravak po osnovu osnovnog obrazovanja odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojima je boravak odobren."
Dosadašnji st. (2), (3) i (4) brišu se.

Član 27.

Iza člana 54. (**Privremeni boravak po osnovu osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja**) dodaje se novi član 54a. koji glasi:

"Član 54a.

(Privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja)

- (1) Učenik je stranac kojem je odobren privremeni boravak u BiH kako bi pohađao priznati državni program ili priznati regionalni program srednjoškolskog obrazovanja kroz program razmjene učenika ili obrazovnog projekta kojim upravlja obrazovna ustanova.
- (2) Privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja može se odobriti strancu koji, uz uslove iz člana 49. (Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka) ovog zakona, ispunjava i sljedeće uslove:
 - a) upisan je u srednjoškolsku ustanovu po osnovu redovnog srednjoškolskog obrazovanja ili učestvuje u programu razmjene učenika;
 - b) ako je maloljetan, ima saglasnost roditelja ili zakonskog zastupnika za planirani boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja u BiH;
 - c) ima staratelja u BiH;
 - d) dostavi dokaz da je staratelj ili obrazovna ustanova ili organizacija koja provodi program razmjene učenika za njega odgovorna za vrijeme boravka u BiH, naročito u pogledu troškova školovanja, smještaja, sredstava za izdržavanje, zdravstvenog osiguranja i povratka, a ako učestvuje u programu razmjene učenika, i dokaz da učestvuje u programu razmjene učenika.
- (3) Ako stranac upisuje posljednju godinu srednjoškolskog obrazovanja, ne može biti stariji od 20 godina života.
- (4) Privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojima je boravak odobren.
- (5) Ako je privremeni boravak odobren po osnovu učestvovanja u programu razmjene ili obrazovnom projektu, privremeni boravak se odobrava na period koji je jednak trajanju programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta ako su kraći od godinu dana ili najduže godinu dana, a može se produžiti jednom za period potreban za završetak programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta."

Član 28.

U članu 55. (**Privremeni boravak po osnovu visokoškolskog obrazovanja**) u stavu (1) tačka a) mijenja se i glasi:

"a) da je upisan na akreditiranu visokoškolsku ustanovu u BiH, ili".

Iza stava (3) dodaju se novi st. (4), (5) i (6) koji glase:

- "(4) Privremeni boravak po osnovu redovnog visokoškolskog obrazovanja produžava se i u slučaju kada visokoškolska ustanova prestane obavljati djelatnost, pod uslovom da je stranac podnio zahtjev za upis na drugu akreditiranu visokoškolsku ustanovu u okviru ekvivalentnog studijskog programa radi završetka studija.
- (5) Listu akreditiranih visokoškolskih ustanova u BiH, u skladu sa zakonom kojim se uređuje visoko obrazovanje u BiH, sačinjava Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvaliteta BiH. Lista je javno dostupna.
- (6) Izuzetno od stava (1) ovog člana, privremeni boravak po osnovu redovnog visokoškolskog obrazovanja može se odobriti i strancu kojem je odobrena specijalizacija u BiH od nadležnog organa u BiH i koji ispunjava uslove iz člana 49. **(Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka)** ovog zakona. Privremeni boravak po ovom osnovu odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren dok specijalizacija traje."

Član 29.

Član 56. (Privremeni boravak neplaćenih pripravnika) mijenja se i glasi:

"Član 56.

(Privremeni boravak pripravnika)

- (1) Privremeni boravak pripravnika može se odobriti strancu koji je stekao visokoškolsko obrazovanje izvan BiH ili studira izvan BiH s ciljem sticanja visokoškolske kvalifikacije i dolazi na osnovu međunarodnih ugovora čija je BiH ugovorna strana ili koji je stekao visokoškolsko obrazovanje na teritoriji BiH, radi obavljanja stručne prakse, odnosno pripravničkog staža.
- (2) Privremeni boravak iz stava (1) ovog člana može se odobriti strancu koji, uz uslove iz člana 49. **(Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka)** ovog zakona, dostavi:
- ugovor o osposobljavanju zaključen s pravnim licem u kojem obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž kojim se predviđa teoretsko i praktično osposobljavanje;
 - dokaz o sticanju visokoškolske kvalifikacije unutar dvije godine koje prethode datumu podnošenja zahtjeva ili dokaz o trenutnom studiranju s ciljem sticanja visokoškolske kvalifikacije i
 - dokaz da će pravno lice u kojem obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž biti odgovorno u pogledu troškova boravka i smještaja, sredstava za izdržavanje, zdravstvene zaštite i povratka.
- (3) Privremeni boravak pripravnika odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojima je boravak odobren, isključivo jednom, i to na period potreban za sticanje profesionalnih kvalifikacija.
- (4) Obavljanje stručne prakse odnosno pripravničkog staža iz ovog člana ne smatra se radom u smislu odredbi ovog zakona.
- (5) Pravno lice u kojem obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž obavezno je bez odgađanja obavijestiti Službu ako je prestao ugovorni odnos između pripravnika i pravnog lica u kojem obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž.
- (6) Finansijska odgovornost pravnog lica u kojem stranac obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž prestaje najkasnije šest mjeseci nakon prestanka važenja ugovora o osposobljavanju bez naknade i dostavljanja obavještenja Službi."

Član 30.

U članu 57. **(Privremeni boravak volontera)** u stavu (1) tačka d) mijenja se i glasi:

- "d) da organizacija u kojoj stranac volontira posjeduje policu osiguranja od odgovornosti prema trećim licima i da preuzima odgovornost za stranca za vrijeme volontiranja, što uključuje troškove izdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i povratka."

Član 31.

U članu 58. **(Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga)** stav (2) tačka d) iza riječi "ministara" briše se interpunkcijski znak tačka i dodaju se zarez i riječi: "zavisno od situacije".

Stav (3) mijenja se i glasi:

- "(3) Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga može se odobriti i strancu koji ne ispunjava uslove za odobrenje privremenog boravka iz člana 49. **(Opći uslovi za odobrenje boravka)** ovog zakona ako je prisustvo stranca u BiH neophodno za provođenje krivičnog postupka ili kada stranac saraduje s organima vlasti radi otkrivanja krivičnog djela ili počinioca, ili je žrtva organiziranog kriminala, ako je njegovo prisustvo u BiH neophodno za provođenje sudskog postupka."

U stavu (5) riječi: "osnovno obrazovanje" zamjenjuju se riječima: "pristup obrazovanju".

Član 32.

U članu 71. **(Privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole)** tačka a) mijenja se i glasi:

- "a) zapošljavanja visokokvalificiranih radnika;"

Član 33.

Član 72. **(Privremeni boravak u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja)** mijenja se i glasi:

"Član 72.

(Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika)

- (1) Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika može se odobriti strancu ako:
- je podnošenju zahtjeva za boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika prethodio konkurs koji je objavio poslodavac koji namjerava zaposliti stranca;
 - je poslodavac objavio konkurs u najmanje tri dnevna lista koja su dostupna na cijeloj teritoriji BiH s rokom prijave od 30 dana i istovremeno ga dostavio Agenciji za rad i zapošljavanje BiH koja je konkurs učinila dostupnim svim institucijama za zapošljavanje u BiH;
 - se na objavljeni konkurs ne prijavi državljanin BiH koji ispunjava uslove konkursa;
 - je za oglašeno radno mjesto potrebna kvalifikacija u visokom obrazovanju i radno iskustvo u struci od najmanje pet godina koje je stečeno nakon završenog formalnog visokog obrazovanja.
- (2) Za privremeni boravak iz stava (1) ovog člana izdaje se dozvola za boravak u BiH, tzv. plava karta.
- (3) Plava karta izdaje se s rokom važenja 24 mjeseca. Ako je ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor sklopljen na period kraći od 24 mjeseca, plava karta izdaje se za period trajanja tog ugovora produžen za dodatna tri mjeseca, ali rok njenog važenja ne može biti duži od 24 mjeseca. Ako bi period važenja pasoša nosioca plave karte bio kraći od perioda važenja plave karte, plava karta se izdaje najmanje na period važenja pasoša. Plava karta može se produžavati pod uslovima koji važe za njeno izdavanje.

- (4) Plava karta omogućava strancu ulazak i boravak u BiH u periodu njenog važenja."

Član 34.

U članu 73. **(Izdavanje plave karte)** u stavu (1) riječ "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

Tačka a) mijenja se i glasi:

- "a) ima kvalifikaciju u visokom obrazovanju, što znači diploma, potvrda ili drugi dokaz formalnih kvalifikacija koji je izdao nadležni organ i kojim se potvrđuje uspješno završeno visokoškolsko obrazovanje koje je trajalo najmanje tri godine nakon završene srednje škole;"

U tački c) riječi: "godinu dana" zamjenjuju se riječima: "šest mjeseci".

U stavu (3) riječ u zagradi "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

Član 35.

U članu 74. **(Rad na osnovu plave karte i promjena poslodavca)** stav (3) riječi: "dvije godine" zamjenjuju se riječima: "12 mjeseci", riječ u zagradi "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

U stavu (4) riječ u zagradi "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

Član 36.

U članu 75. **(Privremeni boravak u svrhu premještanja unutar pravnog lica)** stav (1) u tački c) iza riječi "radu" dodaju se riječi: "zaključen s pravnim licem iz kojeg se stranac premješta u BiH;"

Član 37.

U članu 76. **(Privremeni boravak u svrhu naučnog istraživanja)** iza stava (1) dodaju se novi st. (2) i (3) koji glase:

- "(2) Naučnoistraživačke organizacije su obavezne bez odgađanja obavijestiti Službu ako je prestao ugovorni odnos između istraživača i naučnoistraživačke organizacije.
(3) Finansijska odgovornost istraživačke organizacije prestaje najkasnije šest mjeseci nakon prestanka važenja ugovora o gostovanju i dostavljanja obavještenja Službi."

Dosadašnji stav (2) postaje stav (4).

Iza stava (2), koji je postao stav (4), dodaje se novi stav (5) koji glasi:

- "(5) Strancu se može produžiti privremeni boravak iz stava (1) ovog člana i kada mu je prethodni privremeni boravak bio odobren po drugom osnovu."

Dosadašnji stav (3) postaje stav (6).

Član 38.

U članu 77. **(Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada)** u stavu (1) riječ "kalendarskoj" briše se, a iza riječi "godini" dodaje se riječ "dana".

U stavu (1) tačka b) riječ "univerziteti" zamjenjuje se riječima: "visokoškolske ustanove".

U stavu (1) tačka j) mijenja se i glasi:

- "j) izvođači i tehničko osoblje na komercijalnim koncertima, kao i stranci zaposleni u cirkusima ili zabavnim parkovima;"

U stavu (2) tačka a) mijenja se i glasi:

- "a) osnivači privrednog društva, odnosno preduzeća sa sjedištem u BiH, ako privredno društvo ili preduzeće na svakog stranca uključujući i osnivače zapošljava minimalno pet državljana BiH kojima isplaćuje bruto

plaću najmanje u visini prosječne bruto plaće u BiH i uredno izmiruje poreske obaveze;"

U stavu (2) tačka i) mijenja se i glasi:

- "i) stranac koji boravi u BiH po osnovu razloga koji je zasnovan na međunarodnom ugovoru čija je BiH ugovorna strana, što se dokazuje potvrdom organa uprave BiH u čiju nadležnost spadaju pitanja koja se uređuju tim ugovorom po osnovu kojeg stranac boravi u BiH;"

Iza tačke i) dodaje se nova tačka j) koja glasi:

- "j) stranac kojeg je uputio strani poslodavac u pravno lice u BiH s ciljem praćenja i kontrole kvaliteta proizvodnje na osnovu ugovora o naručenju i izvršenju poslova."

U stavu (3) riječi: "tačka l)" zamjenjuju se riječima: "tač. h, i i l)".

U stavu (4) riječ "kalendarskoj" briše se, a iza riječi "godini" dodaje se riječ "dana".

U stavu (6) iza riječi "zahtjev" dodaju se riječi: "poslodavca ili".

Iza stava (8) dodaje se novi stav (9) koji glasi:

- "(9) Stranac koji je zaposlen ili obavlja poslove putem komunikacijske tehnologije za pravno lice ili vlastito pravno lice koje nije registrirano u BiH i ne obavlja poslove ili pruža usluge poslodavcima na teritoriji BiH, a koji boravi u BiH na osnovu viznog ili bezviznog boravka, može raditi u BiH bez radne dozvole do 90 dana u 180 dana, uz prethodno pribavljenu potvrdu o prijavi rada."

Član 39.

U članu 78. **(Pravo na rad u BiH bez radne dozvole)** u stavu (1) tačka c) mijenja se i glasi:

- "c) odobren privremeni boravak po osnovu spajanja porodice, a riječ je o strancu koji je u braku ili vanbračnoj zajednici s državljaninom BiH ili koji ima odobren privremeni boravak po osnovu spajanja porodice kao staratelj maloljetnog djeteta koje ima državljanstvo BiH ili kojem je produžen privremeni boravak kad je u toku brakorazvodna parnica u kojoj se odlučuje o starateljstvu nad maloljetnim djetetom koje je državljanin BiH;"

U tački d) na kraju rečenice interpunkcijski znak tačka briše se i dodaje se veznik "ili".

Iza tačke d) dodaje se nova tačka e) koja glasi:

- "e) odobren privremeni boravak po osnovu člana 58. stav (2) tačka c) ovog zakona."

Član 40.

U članu 79. **(Uslovi za odobrenje stalnog boravka)** stav (1) tačka a) iza riječi "godina" dodaje se riječ "neposredno".

Iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

- "(3) U period izbjavanja iz stava (2) ovog člana ne uračunava se vrijeme koje stranac u periodu odobrenog privremenog boravka u BiH izbiva iz BiH zbog privremenih posebnih ili iznimnih razloga, i to ako je riječ o:

- a) strancu koji boravi u BiH po osnovu spajanja porodice s državljaninom BiH koji ima prebivalište u BiH pod uslovom da stranac tokom svakog odobrenog privremenog boravka boravi najmanje 90 dana na teritoriji BiH ili
b) strancu koji u posljednjih pet godina boravi u BiH po osnovu privremenog boravka koji se uračunava u stalni boravak i smatra se naročito korisnim za BiH, što dokazuje preporukom institucije BiH, vlade entiteta ili Brčko Distrikta BiH.

Dosadašnji st. (3), (4) i (5) postaju st. (4), (5) i (6).

Član 41.

U članu 80. **(Boravak koji ne spada u osnove za stalni boravak)** u stavu (1) tačka d) mijenja se i glasi:

"d) po osnovu obrazovanja iz čl. 54. **(Privremeni boravak po osnovu osnovnog obrazovanja)**, 54a. **(Privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja)** i 55. **(Privremeni boravak po osnovu visokoškolskog obrazovanja)**, privremenog boravka pripravnika iz člana 56. **(Privremeni boravak pripravnika)**, privremenog boravka odobrenog strancu volonteru iz člana 57. **(Privremeni boravak volontera)**, privremenog boravka po osnovu humanitarnih razloga iz člana 58. **(Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga)** stav (1), stav (2) tač. b) i d) i stav (3), sezonskog zapošljavanja iz člana 69. **(Privremeni boravak sezonskih radnika)**, premještaja unutar pravnog lica iz člana 75.

(Privremeni boravak po osnovu premještaja unutar pravnog lica), rada bez radne dozvole iz člana 77. **(Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada)** i privremenog boravka odobrenog iz drugih opravdanih razloga iz člana 48. **(Osnov za odobrenje privremenog boravka)** stav (1) tačka f) ovog zakona."

U tački h), na kraju teksta, interpunkcijski znak zarez zamjenjuje se interpunkcijskim znakom tačka-zarez.

U tački i), na kraju teksta, briše se interpunkcijski znak tačka i dodaju se interpunkcijski znak zarez i veznik "ili".

Iza tačke i) dodaje se nova tačka j) koja glasi:

"j) po osnovu spajanja porodice sa strancem koji nema stalni boravak ili čiji je zahtjev za odobrenje stalnog boravka u BiH odbijen, odbačen ili je postupak obustavljen."

Stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Izuzetno od stava (1) tačka d) ovog člana, strancu kojem je odobran privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja iz člana 54a. **(Privremeni boravak po osnovu srednjoškolskog obrazovanja)** i visokoškolskog obrazovanja iz člana 55. **(Privremeni boravak po osnovu visokoškolskog obrazovanja)** ovog zakona, u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz člana 79. **(Uslovi za odobrenje stalnog boravka)** stav (1) tačka a) ovog zakona računa se polovina vremena provedenog po osnovu odobrenja privremenog boravka u svrhu srednjoškolskog obrazovanja i u svrhu visokoškolskog obrazovanja. Privremeni boravak iz kojeg se podnosi zahtjev za stalni boravak ne može biti po osnovu obrazovanja."

Član 42.

U članu 81. **(Dijete stranaca s odobrenim boravkom)** iza stava (2) dodaje se novi stav (3) koji glasi:

"(3) Ako zahtjev nije podnesen u roku iz stava (2) ovog člana, spajanje novorođenog djeteta s roditeljima, pod uslovima iz stava (1) ovog člana i ako je stranac platio novčanu kaznu za prekršaj iz člana 133. **(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 7, 13, 45, 81, 94, 95. i 102)** stav (1) tačka d) ovog zakona, moguće je najkasnije do navršene prve godine života djeteta."

Član 43.

U članu 83. **(Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje i produženje privremenog boravka)** stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Ako je zahtjev uvažen, strancu se izdaje obavještenje o uvaženom zahtjevu i dozvola privremenog boravka, koju stranac preuzima lično ili putem punomoćnika, odnosno zakonski zastupnik za poslovno nesposobno lice, u organizacionoj jedinici Službe ili DKP-u BiH."

Stav (4) mijenja se i glasi:

"(4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, kada je privremeni boravak odobren po osnovu rada s radnom dozvolom ili plavom kartom, strancu se izdaje rješenje o odobrenom privremenom boravku i dozvola privremenog boravka. Ako Služba izda plavu kartu strancu kojem je priznat izbjeglički status ili supsidijarna zaštita u BiH, odgovarajuća napomena o tome unosi se u rješenje o odobrenom privremenom boravku i dozvolu privremenog boravka."

Iza stava (4) dodaje se novi stav (5) koji glasi:

"(5) Danom uručenja dozvole boravka iz st. (3) i (4) ovog člana prestaje da važi viza za dugoročni boravak (Viza D) što se evidentira na naljepnici vize."

Dosadašnji st. (5), (6) i (7) postaju st. (6), (7) i (8).

U dosadašnjem stavu (6), koji je postao stav (7), broj u zagradi "(5)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(6)".

U dosadašnjem stavu (7), koji je postao stav (8), iza riječi "odbačen" dodaju se riječi: "ili je postupak obustavljen".

Član 44.

U članu 84. **(Odbijanje zahtjeva za odobrenje i zahtjeva za produženje privremenog boravka)** stav (1) tačka k) veznik "i" zamjenjuje se veznikom "ili", a veznik "ili" na kraju teksta briše se.

U tački l), na kraju teksta, briše se interpunkcijski znak tačka i dodaje interpunkcijski znak tačka-zarez.

Iza tačke l) dodaju se nove tač. m) i n) koje glase:

"m) postoje dokazi ili ozbiljni i objektivni razlozi da se utvrdi da bi stranac boravio na teritoriji BiH u svrhu različitu od one zbog koje podnosi zahtjev za privremeni boravak ili

n) je stranac prethodni boravak koji se produžava koristio suprotno svrsi za koju je privremeni boravak bio odobren."

U stavu (4) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(6)".

Stav (7) mijenja se i glasi:

"(7) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka po osnovu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika, osim razloga iz stava (1) ovog člana, odbija se ako:

a) stranac ne postupi u skladu s članom 74. **(Rad na osnovu plave karte i promjena poslodavca)** st. (3) i (4) ovog zakona, osim ako dokaže da obavještenje nije dospjelo do Službe zbog razloga koji su izvan njegove kontrole ili nisu ispunjeni uslovi iz člana 72. stav (1) **(Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika)**; b) je glavna svrha osnivanja ili poslovanja pravnog lica poslodavca olakšavanje ulaska stranca u BiH;

c) je pravno lice poslodavac u postupku likvidacije ili je likvidirano ili ne obavlja djelatnost za koju je osnovano;

d) je pravno lice poslodavac kažnjavano zbog neprijavljenog rada ili nezakonitog zapošljavanja;

e) stranac više nema valjan ugovor o radu za zapošljavanje visokokvalificiranih radnika ili

f) stranac ne ispunjava uslove u pogledu bruto godišnje plaće, kako je propisano članom 73. **(Izdavanje plave karte)** stav (1) tačka c) ovog zakona."

Član 45.

U članu 85. **(Odbacivanje zahtjeva za odobrenje i produženje privremenog boravka i obustava postupka)** stav (1) tačka a) riječi: "stav (6)" zamjenjuju se riječima: "st. (3) i (6)".

U stavu (2) riječi u zagradi: "(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 16., 21., 67., 77. i 82.)" zamjenjuju se riječima: "(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 16, 21, 29, 30, 48, 62, 67, 77. i 82)".

Član 46.

U članu 88. (**Odbijanje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka**) stav (1) tačka g) veznik "i" zamjenjuje se veznikom "ili".

Član 47.

U članu 93. (**Prestanak boravka**) stav (1) tačka e), na kraju teksta, interpunkcijski znak zarez i veznik "ili" zamjenjuju se interpunkcijskim znakom tačka-zarez.

U tački f), na kraju teksta, interpunkcijski znak tačka zamjenjuje se interpunkcijskim znakom zarez i dodaje se veznik "ili".

Iza tačke f) dodaje se nova tačka g) koja glasi:

"g) u roku od 30 dana od dana prestanka važenja radne dozvole iz člana 67. (**Veza između odobrenja privremenog boravka i radne dozvole**) stav (3) ovog zakona."

U stavu (5) riječi: "tač. b), d), e) i f)" zamjenjuju se riječima: "tač. b), d), e), f) i g)".

Član 48.

U članu 96. (**Razlozi za otkaz boravka**) u stavu (1) tačka l) mijenja se i glasi:

"l) su se uslovi na osnovu kojih je izdato odobrenje boravka izmijenili u takvoj mjeri da bi isključili svaku mogućnost izdavanja odobrenja ili stranac više ne ispunjava opće ili posebne uslove za odobrenje ili produženje privremenog boravka;"

U tački s) veznik "i" zamjenjuje se veznikom "ili".

Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

"(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, privremeni boravak odobren po osnovu redovnog visokoškolskog obrazovanja neće se otkazati ako visokoškolska ustanova prestane obavljati djelatnost, pod uslovom da je stranac podnio zahtjev za upis na drugu akreditiranu visokoškolsku ustanovu u okviru ekvivalentnog studijskog programa radi završetka studija."

Dosadašnji st. (2), (3), (4) i (5) postaju st. (3), (4), (5) i (6).

U dosadašnjem stavu (4), koji je postao stav (5), riječi: "tač. a), b), c), d), f), h), i), j), m), n) ili r)" zamjenjuju se riječima: "tač. a), b), c), d), f), h), i), j), m), n), r) ili s)".

Iza dosadašnjeg stava (5), koji je postao stav (6), dodaje se novi stav (7) koji glasi:

"(7) Osim razloga iz stava (1) ovog člana, privremeni boravak odobren u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika otkazuje se ako stranac ne postupi u skladu s članom 74. (**Rad na osnovu plave karte i promjena poslodavca**) st. (3) i (4) ovog zakona, osim ako dokaže da obavještenje nije dospjelo do Službe zbog razloga koji su izvan njegove kontrole ili nisu ispunjeni uslovi iz člana 72. (**Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika**) stav (1) ovog zakona."

Dosadašnji st. (6) i (7) postaju st. (8) i (9).

U dosadašnjem stavu (7), koji je postao stav (9), broj u zagradi "(6)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(8)".

Član 49.

U članu 97. (**Poseban razlog za otkaz stalnog boravka**) stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Strancu koji ima odobren stalni boravak u BiH kao bivši nosilac plave karte, kao i članovima njegove porodice koji su ostvarili stalni boravak u BiH na osnovu spajanja porodice s nosiocem plave karte u BiH, stalni boravak otkazuje se ako se utvrdi da duže od dvije godine nisu nastanjeni u BiH."

Član 50.

U članu 101. (**Obaveza prijave boravišta i prebivališta stranca**) stav (3) mijenja se i glasi:

"(3) Kada je prijava ili odjava iz stava (1) ovog člana ili iz člana 103. (**Ostala lica obavezna da prijave boravište stranca**) stav (1) ovog zakona podnesena policiji, policija je dužna kopiju prijave dostaviti nadležnoj organizacionoj jedinici Službe u roku od 24 sata od prijema prijave. Po sticanju tehničkih uslova policija dostavlja prijavu ili odjavu Službi elektronskim putem, a o čemu odluku donosi Ministarstvo na prijedlog Službe."

Član 51.

U članu 103. (**Ostala lica obavezna da prijave boravište stranca**) stav (2) iza riječi: "licu Službe" dodaje se interpunkcijski znak zarez i riječi: "Granične policije". Riječi: "ili u policiji" brišu se.

Iza stava (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

"(3) Po sticanju tehničkih uslova knjiga stranaca iz stava (2) ovog člana može se voditi u elektronskoj formi.

(4) Stranac iz stava (3) ovog člana dužan je raspolagati dokazom da je izvršio prijavu svog boravka."

Dosadašnji stav (3) postaje stav (5).

Iza dosadašnjeg stava (3), koji je postao stav (5), dodaju se novi st. (6) i (7) koji glase:

"(6) Adresu boravišta stranaca koji su smješteni u centru za prihvat i smještaj tražilaca azila, centru za smještaj žrtava trgovine ljudima, nevladinoj organizaciji koja ima potpisan protokol o saradnji sa Službom ili drugoj ustanovi specijaliziranoj za prihvat stranaca koja nije u nadležnosti Službe, te stranaca koji su smješteni u zatvoru ili pritvoru nadležna institucija ili pravno lice prijavljuje Službi u roku od 12 sati od trenutka smještaja.

(7) Služba prijavljuje adresu boravišta stranaca koji su smješteni u imigracioni centar ili drugu specijaliziranu ustanovu za smještaj stranaca koja je u nadležnosti Službe."

Član 52.

U članu 104. (**Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca**) stav (1), na kraju teksta, iza interpunkcijskog znaka tačka dodaje se nova rečenica koja glasi: "Tehničke specifikacije naljepnice dozvole boravka označavaju se odgovarajućim stepenom tajnosti, u skladu s propisima iz oblasti zaštite tajnih podataka."

U stavu (3) riječi: "31. oktobra" zamjenjuju se riječima: "31. decembra".

Član 53.

U članu 105. (**Mjera protjerivanja**) stav (3) tačka a), na kraju teksta, veznik "i" zamjenjuje se interpunkcijskim znakom zarez.

U tački b) na kraju teksta briše se interpunkcijski znak tačka i dodaje se veznik "i".

Iza tačke b) dodaje se nova tačka c) koja glasi:

"c) kada je po izrečenoj mjeri protjerivanja boravio izvan BiH najmanje 180 dana."

Iza stava (4) dodaje se novi stav (5) koji glasi:

"(5) Donošenjem rješenja o produženju perioda zabrane ulaska i boravka iz stava (4) ovog člana ukida se prethodno rješenje kojim je određen period zabrane ulaska i boravka."

Dosadašnji st. (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13) i (14) postaju st. (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14) i (15).

U dosadašnjem stavu (14), koji je postao stav (15), na kraju teksta briše se interpunkcijski znak tačka i dodaju se riječi: "koje Služba dostavlja Graničnoj policiji i evidentira u Centralnoj bazi podataka o strancima."

Član 54.

Član 106. (**Razlozi za izricanje mjere protjerivanja**) mijenja se i glasi:

"Član 106.

(Razlozi za izricanje mjere protjerivanja)

- (1) Strancu može biti izrečena mjera protjerivanja iz BiH ako:
 - a) je u BiH ušao nezakonito;
 - b) je ostao u BiH nakon isteka roka važenja vize ili dozvole boravka ili nakon isteka važenja bezvизnog boravka;
 - c) je pokušao prekršiti ili prekršio propise o prelasku državne granice pri izlasku iz BiH;
 - d) je viza poništena ili ukinuta, a stranac u roku određenom za dobrovoljno napuštanje nije napustio BiH u skladu s ovim zakonom;
 - e) mu je zahtjev za odobrenje boravka odbijen ili mu je otkazan boravak, a u roku određenom za dobrovoljno napuštanje nije napustio BiH u skladu s ovim zakonom;
 - f) je u BiH ostao nakon prestanka važenja izbjegličkog statusa, supsidijarne zaštite ili privremene zaštite ili nakon što je zahtjev za azil odbijen ili obustavljen izvršnom odlukom, a nije ostvario pravo na boravak u skladu s ovim zakonom;
 - g) je odluka o oduzimanju ili otpustu iz državljanstva BiH ili poništenju upisa u knjigu državljanstva postala pravosnažna, a nije ostvario pravo na boravak u skladu s ovim zakonom;
 - h) je pravosnažno osuđen za krivično djelo s obilježjem trgovine opojnom drogom, oružjem, ljudima, krijumčarenja ljudi, terorizma, pranja novca ili bilo kojeg oblika organiziranog, prekograničnog ili transnacionalnog kriminala;
 - i) je pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna;
 - j) prisustvo stranca predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH;
 - k) je prihvaćen po osnovu međunarodnog sporazuma o saradnji u predaji i prihvatu lica čiji je boravak nezakonit, a nema odobren boravak u BiH;
 - l) je ostao da boravi u BiH nakon isteka važenja putne isprave;
 - m) je registriran kao višestruki počinitelj prekršaja na teritoriji BiH;
 - n) se njegov identitet ne može utvrditi i ne može dokazati zakonitost svog boravka u BiH ili
 - o) Služba raspolaže informacijama nadležnih organa ili službi sigurnosti u BiH da stranac na bilo koji način učestvuje u kriminalnoj aktivnosti, a posebno organiziranom, prekograničnom ili transnacionalnom kriminalu ili je član organizacije koja planira ili na bilo koji način učestvuje u takvoj aktivnosti ili drugoj aktivnosti koja može ugroziti javnu sigurnost ili javni poredak BiH.
- (2) Prilikom odlučivanja da li će strancu izreći mjeru protjerivanja iz BiH, kao i prilikom donošenja odluke o dužini trajanja zabrane ulaska, Služba je dužna s naročitom pažnjom ocijeniti sve dokaze i utvrditi sve okolnosti i činjenice bitne za donošenje odluke, kao i stepen integriranosti u BiH, a u skladu s principima zakona kojim se uređuje oblast upravnog postupka BiH.
- (3) U slučaju iz stava (1) tač. c), d), e), h) i i) ovog člana, rješenje o protjerivanju može se donijeti po skraćenom postupku.
- (4) U slučaju nezakonitog boravka stranca u BiH, Služba može, umjesto izricanja mjere protjerivanja, izdati nalog za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH.

- (5) Nalog iz stava (4) ovog člana izdaje se u svrhu prelaska državne granice, uz prethodno pribavljenu izjavu stranca kojom potvrđuje namjeru dobrovoljnog napuštanja BiH i dokaze kojima stranac potvrđuje izjavu.
- (6) U nalogu iz stava (4) ovog člana navodi se rok za dobrovoljno napuštanje BiH koji ne može biti kraći od sedam ni duži od 30 dana. Izuzetno, ako postoje ozbiljni razlozi humanitarne prirode, rok za dobrovoljno napuštanje BiH može biti duži od 30 dana.
- (7) Nalog za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH iz stava (4) ovog člana neće se izdati strancu ako postoji opasnost od bijega ili stranac predstavlja opasnost za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH.
- (8) Strancu, koji u roku određenom u nalogu za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH iz stava (6) ovog člana ne napusti BiH, donosi se rješenje o protjerivanju, u skladu s članom 105. (Mjera protjerivanja) ovog zakona.
- (9) Protiv naloga iz stava (4) ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pobijati u žalbi na rješenje o protjerivanju koje se donosi u skladu sa stavom (8) ovog člana."

Član 55.

U članu 107. (**Dobrovoljno izvršenje rješenja o protjerivanju**) stav (6) iza riječi "Službu" stavlja se interpunkcijski znak tačka, a riječi: "i Ministarstvo" brišu se.

Član 56.

U članu 109. (**Princip zabrane vraćanja**) stav (2) mijenja se i glasi:

"(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, stranac koji se iz opravdanih razloga smatra opasnim za sigurnost BiH ili je pravosnažno osuđen za teško krivično djelo i predstavlja opasnost za BiH može se prisilno udaljiti ili vratiti u drugu državu, izuzev ako bi time bio izložen stvarnom riziku da bude podvrgnut smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takvu teritoriju."

Član 57.

U članu 110. (**Postupanje u slučaju pozivanja na zaštitu**) iza stava (10) dodaje se novi stav (11) koji glasi:

"(11) Stranac kojem je izdata potvrda iz stava (5) ovog člana, u slučaju potrebe, ima pravo na smještaj, ishranu i pristup zdravstvenoj zaštiti, o čemu u svakom pojedinačnom slučaju odlučuje i pristup pravima osigurava Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine."

Član 58.

U članu 111. (**Isključenje primjene sankcija za nezakonit ulazak u BiH**) riječi: "podnosiocu zahtjeva za azil" zamjenjuju se riječju "strancu".

Član 59.

U članu 115. (**Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor**) stav (2) iza tačke g) dodaje se nova tačka h) koja glasi:

"h) pravno ili fizičko lice koje je dalo izjavu da će snositi troškove izdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i/ili povratka;"

Dosadašnja tačka h) postaje tačka i).

U stavu (6) riječi: "tač. a) do g)" zamjenjuju se riječima: "tač. a) do h)".

U stavu (7) riječi: "tač. a) do g)" zamjenjuju se riječima: "tač. a) do h)".

Član 60.

U članu 118. (**Određivanje nadzora**) iza stava (4) dodaju se novi st. (5) i (6) koji glase:

- "(5) Stranac kojem je izrečena mjera nadzora smještanjem u imigracioni centar iz stava (3) ovog člana može se privremeno smjestiti u druge ustanove specijalizirane za prihvata stranaca dok se ne osiguraju uslovi za njegov smještaj u imigracioni centar ili uslovi za povratak.
- (6) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon dostavljenog mišljenja Službe da postoje potrebni uslovi, donosi odluku kojom se određuje specijalizirana ustanova i početak primjene stava (5) ovog člana."

Član 61.

U članu 123. (**Zaštita prava maloljetnih i ostalih stranaca**) stav (5), broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(4)".

Član 62.

U članu 128. (**Službene evidencije**) stav (1) tačka e) mijenja se i glasi:

- "e) strancima koji su podnijeli zahtjev za vizu i strancima kojima je viza izdata, produžena ili viza izdata na posebnom obrascu za izdavanje vize;"

Tačka i) mijenja se i glasi:

"i) strancima kojima je viza ukinuta ili poništena i izrečena mjera protjerivanja;"

Iza stava (4) dodaje se novi stav (5) koji glasi:

- "(5) Nadležni organi mogu da vode službene evidencije iz stava (1) ovog člana putem Centralne baze podataka o strancima iz člana 129. ovog zakona."

Član 63.

U članu 129. (**Centralna baza podataka o strancima**) iz stava (7) dodaje se novi stav (8) koji glasi:

- "(8) Ministarstvo procjenjuje i odlučuje da li se podaci koji se odnose na tehničko uspostavljanje i održavanje Centralne baze podataka o strancima ili neki njeni dijelovi označavaju odgovarajućim stepenom tajnosti u skladu s propisima iz oblasti zaštite tajnih podataka."

Član 64.

U članu 133. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 7., 13., 45., 81., 94., 95. i 102.**) u stavu (1) broj "50" zamjenjuje se brojem "100".

Stav (4) mijenja se i glasi:

- "(4) U slučaju iz stava (1) tačka c) ovog člana, a u vezi s članom 45. stav (2) ovog zakona, putna isprava se oduzima."

Član 65.

U članu 134. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 103**) stav (4) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(5)".

U stavu (5) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(5)".

Član 66.

Naziv člana 135. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 16., 21., 67., 77. i 82.**) mijenja se i glasi: "**(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 16, 21, 29, 30, 48, 62, 67, 77. i 82)**".

U stavu (1) broj "300" zamjenjuje se brojem "500".

U stavu (1) tačka b) mijenja se i glasi:

- "b) protivno članu 21. (**Oslobađanje od obaveze pribavljanja vize**) stav (2) ovog zakona, u BiH boravi duže od bezvизnog boravka;"

Iza tačke c) dodaju se nove tač. d), e) i f) koje glase:

- "d) protivno članu 29. (**Viza za kratkoročni boravak - Viza C**) stav (1) ovog zakona, u BiH boravi duže od vremena određenog u vizi;
- e) protivno članu 30. (**Viza za dugoročni boravak - Viza D**) stav (1) ovog zakona, u BiH boravi duže od vremena određenog u vizi;

- f) protivno članu 48. (**Osnov za odobrenje privremenog boravka**) ovog zakona, u BiH boravi duže od vremena određenog u dozvoli privremenog boravka, odnosno ako u roku određenom ovim zakonom ili rješenjem nadležnog organa ne napusti BiH;"

Dosadašnja tačka d) postaje tačka g).

U stavu (2) broj "100" zamjenjuje se brojem "150", a riječ "tri" zamjenjuje se riječju "pet".

U stavu (4) iza riječi "protivno" dodaju se riječi: "članu 62. (**Radna dozvola**) i protivno".

Član 67.

U članu 139. (**Zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti**) stav (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti iz stava (1) ovog člana može se izreći u trajanju od šest mjeseci."

Član 68.

U članu 141. (**Rokovi za donošenje podzakonskih propisa Vijeća ministara po ovom zakonu**) stav (9) riječi: "31. oktobra" zamjenjuju se riječima: "31. decembra".

Iza stava (11) dodaju se novi st. (12), (13) i (14) koji glase:

- "(12) Uvijek kada se pokaže potrebnim, Vijeće ministara može po članu 8. (**Sloboda kretanja**) stav (10) ovog zakona, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja MCP-a, donijeti odluku kojom se strancima koji borave na teritoriji BiH kolektivno i privremeno ograničava sloboda kretanja u BiH u mjeri koja je neophodna radi zaštite javnog zdravlja.
- (13) Kada se pokaže potrebnim, Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, donosi podzakonske propise kojim se uređuju uslovi, način i druga pitanja značajna za osnovnu provjeru i zadržavanje stranca u smislu člana 14. (**Utvrđivanje identiteta i osnovna provjera**) st. (4) i (5) ovog zakona.
- (14) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon dostavljenog mišljenja Službe da postoje potrebni uslovi, donosi odluku kojom se određuje specijalizirana ustanova i početak primjene člana 118. (**Određivanje nadzora**) stav (5) ovog zakona."

Član 69.

(Stupanje na snagu ovog zakona)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01.02-02-1-1853/23

30. augusta 2023. godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH
Marinko Čavara, s. r.

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH
Dr. Nikola Špirić, s. r.

Na temelju članka IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 6. hitnoj sjednici Zastupničkog doma, održanoj 28. kolovoza 2023. godine, i na 8. sjednici Doma naroda, održanoj 30. kolovoza 2023. godine, usvojila je

ZAKON**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STRANCIMA**

Članak 1.

U Zakonu o strancima ("Službeni glasnik BiH", br. 88/15 i 34/21) u članku 1. (Predmet ovog zakona) iza stavka (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

- "(3) Ovim zakonom provodi se usklađivanje s:

- a) Uredbom (EU) 2019/1155 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama),
 - b) Uredbom (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama),
 - c) Direktivom (EU) 2016/801 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2016. o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih zemalja u svrhu istraživanja, studija, osposobljavanja, volonterstva, razmjene učenika ili obrazovnih projekata i obavljanja poslova *au pair* i
 - d) Direktivom (EU) 2021/1883 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2021. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2009/50/EZ.
- (4) Navođenje uredaba i direktiva iz stavka (3) ovog članka obavlja se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne stečevine EU u zakonodavstvo BiH."

Članak 2.

U članku 4. (Upravni postupak) iza stavka (3) dodaje se novi stavak (4) koji glasi:

- "(4) Ukoliko je stranac po čijem zahtjevu ili protiv kojeg se vodi postupak, bez obavještanja nadležnog tijela, napustio BiH, pozivi, odluke i druga pismena ne dostavljaju se na adresu u inozemstvu."

Članak 3.

U članku 6. (Definicije) stavak (1) točka z) briše se.

Točka aa), koja postaje točka z), mijenja se i glasi:

- "z) **student** je stranac kojeg je visokoškolska ustanova primila te mu je odobren privremeni boravak u BiH kako bi obavljao svoju glavnu djelatnost redovitog studiranja nakon kojeg će steći visokoškolsku kvalifikaciju koju BiH priznaje, uključujući diplome, svjedodžbe, uvjerenja ili akademske stupnje doktora znanosti na visokoškolskim ustanovama, što može obuhvaćati pripremni program koji prethodi takvom obrazovanju ili obvezno osposobljavanje;"

Iza točke z) dodaju se nove toč. aa) i bb) koje glase:

- "aa) **pripravnik** je stranac koji je stekao visokoškolsku kvalifikaciju ili studira u inozemstvu s ciljem stjecanja visokoškolske kvalifikacije i kojem je odobren privremeni boravak u BiH radi sudjelovanja u programu osposobljavanja u svrhu stjecanja znanja, prakse i iskustva u profesionalnom okruženju;
- bb) **istraživač** je stranac koji je stekao akademski stupanj doktora znanosti ili odgovarajuću visokoškolsku kvalifikaciju koja tom strancu omogućava pristup doktorskim programima, kojega izabira znanstvenoistraživačka organizacija i kojem je odobren privremeni boravak na teritoriju BiH u svrhu provođenja istraživačkih djelatnosti za koje se takva kvalifikacija uobičajeno zahtijeva."

Članak 4.

U članku 8. (**Sloboda kretanja**) u stavku (4) riječi: "razloga sigurnosti BiH" zamjenjuju se riječima: "prijetnji po sigurnost BiH".

U stavku (9) riječ "sedam" zamjenjuje se brojem "15".

Iza stavka (9) dodaje se novi stavak (10) koji glasi:

- "(10) Strancima koji borave na teritoriju BiH može se kolektivno i privremeno ograničiti sloboda kretanja u BiH, u mjeri koja je potrebna radi zaštite javnog zdravlja, o čemu odluku

donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva nakon pribavljanja mišljenja MCP-a."

Članak 5.

U članku 12. (**Obveze nadležnih tijela u postupku**) stavak (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Tijelo koje vodi postupak po službenoj dužnosti dužno je strancu koji ne razumije jezik na kojem se postupak vodi omogućiti da prati tijek postupka uz pomoć prevoditelja odnosno tumača na jeziku koji stranac razumije ili se opravdano može pretpostaviti da razumije, a usluge prevodenja može osigurati i putem informacijsko-komunikacijskih tehnologija. Ukoliko se postupak vodi po zahtjevu stranca, tijelo koje vodi postupak nije dužno osigurati prevoditelja odnosno tumača."

Iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

- "(3) Zahtjevi za ostvarivanje prava po ovom zakonu i dokazi koji opravdavaju zahtjev, kao i pozivi, rješenja i druga pismena, dostavljaju se na jednom od jezika u službenoj uporabi u BiH."

Dosadašnji st. (3) i (4) postaju st. (4) i (5).

Članak 6.

Članak 14. (**Utvrđivanje identiteta**) mijenja se i glasi:

"Članak 14.

(Utvrđivanje identiteta i osnovna provjera)

- (1) Prema ovom zakonu, Služba je nadležna za pokretanje i vođenje postupka utvrđivanja identiteta stranca ako se radi o postupcima koji su propisani ovim zakonom.
- (2) Ako je postupak utvrđivanja identiteta stranca, čiji identitet nije moguće odmah utvrditi ili postoje osnove sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu, započela Granična policija ili policija i ne može ga okončati u roku od šest sati, o tome obavještava Službu što je moguće prije.
- (3) Postupak utvrđivanja identiteta stranca provodi se po odredbama zakona kojim se uređuje nadležnost Službe i zakona kojim se uređuje nadležnost policijskih službenika u BiH.
- (4) Postupak utvrđivanja identiteta stranca može obuhvaćati i utvrđivanje zakonitosti njegova boravka u BiH, odnosno utvrđivanje mjesta boravišta ili prebivališta u BiH, dok osnovna provjera uključuje uzimanje biometrijskih podataka sukladno ovom zakonu i sigurnosne provjere, a može obuhvatiti i utvrđivanje okolnosti nezakonitog prelaska državne granice.
- (5) Služba može zadržati stranca najdulje šest sati ako je potrebno utvrditi njegov identitet ili je potrebno obaviti osnovnu provjeru iz stavka (4) ovog članka, a postoji opasnost da će stranac pobjeći.
- (6) Prilikom zadržavanja stranca sukladno stavku (5) ovog članka, Služba obavještava stranca o svrsi i načinima osnovne provjere, pravima i obvezama stranca tijekom osnovne provjere, uključujući i njegovu obvezu da tijekom osnovne provjere ostane u određenim objektima, načinu ostvarivanja međunarodne zaštite te obvezi stranca s nezakonitim boravkom da napusti teritorij BiH, na jeziku koji stranac razumije ili se opravdano može pretpostaviti da razumije, i to u pisanom obliku ili posredstvom prevoditelja.
- (7) O zadržavanju stranca maloljetnika bez pratnje Služba će obavijestiti centar za socijalnu skrb.
- (8) Služba će omogućiti strancu, bez odgode, slobodu kretanja kada prestanu razlozi za zadržavanje, a najkasnije do isteka roka iz stavka (5) ovog članka, osim ako je doneseno rješenje o stavljanju stranca pod nadzor.
- (9) Stranac koji nema dokaze o identitetu dužan je dati Službi izjavu o svojem identitetu te dati biometrijske podatke.

- (10) Prema strancu koji je dao izjavu o svojem identitetu Služba postupka na osnovi ustupljenih podataka do dobivanja drugih podataka ili utvrđivanja stvarnog identiteta stranca.
- (11) Stranac čiji se identitet ne može odmah utvrditi ili postoje osnovne sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu ili se njegov identitet ne može sa sigurnošću utvrditi u roku iz stavka (5) ovog članka može se staviti pod nadzor i može mu se izreći i mjera protjerivanja iz BiH.
- (12) Nadzor iz stavka (11) ovog članka određuje se sukladno odredbama čl. od 118. do 122., a mjera protjerivanja sukladno odredbama čl. **105. (Mjera protjerivanja)** i **106. (Razlozi za izricanje mjere protjerivanja)** ovog zakona.
- (13) Uvjeti, način i druga pitanja zbitna za osnovnu provjeru izdržavanje stranca u smislu st. (4) i (5) ovog članka uređuju se podzakonskim propisima koje donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva."

Članak 7.

U članku 15. (**Prelazak državne granice**) stavak (6) mijenja se i glasi:

- "(6) Danom ulaska smatra se prvi dan boravka na teritoriju BiH, a danom izlaska smatra se posljednji dan boravka na teritoriju BiH. Razdoblje boravka dopušteno prema boravišnoj dozvoli ili vizi za dugoročni boravak ne uzima se u obzir pri izračunu trajanja boravka na teritoriju BiH."

Članak 8.

U članku 16. (**Nezakonit prelazak državne granice BiH**) stavku (1) u točki c) iza riječ "uporabi" dodaje se riječ "tudu,".

Članak 9.

U članku 19. (**Opći uvjeti za ulazak**) u stavku (3) točka g) mijenja se i glasi:

- "g) da ne predstavlja prijetnju za javni poredak, sigurnost BiH, javni red i mir ili međunarodne odnose BiH,".
- Iza točke g) dodaje se nova točka h) koja glasi:
- "h) da ne predstavlja prijetnju za javno zdravlje u BiH."

Članak 10.

U članku 25. (**Postupak i posljedica odbijanja ulaska**) u stavku (3) iza riječi: "odbijanju ulaska" dodaju se riječi: "donosi se po skraćenom postupku, osim ako se radi o maloljetniku bez pratnje,".

Članak 11.

U članku 29. (**Viza za kratkoročni boravak - Viza C**) u stavku (1) iza riječi: "180 dana" stavlja se interpunkcijski znak točka, a riječi: "koji podrazumijeva uzimanje u obzir razdoblje od 180 dana koje prethodi svakom danu boravka." brišu se.

Iza stavka (5) dodaje se novi stavak (6) koji glasi:

- "(6) Kada viza za više ulazaka vrijedi dulje od 180 dana, boravak traje 90 dana u bilo kojem razdoblju od 180 dana."

Članak 12.

Iza članka 29. (**Viza za kratkoročni boravak - Viza C**) dodaje se novi članak 29a. koji glasi:

"Članak 29a.

(Suradnja s počasnim konzulom BiH, komercijalnim posrednikom i vanjskim pružateljem usluga)

- (1) Počasni konzul BiH, komercijalni posrednik i/ili vanjski pružatelj usluga može sudjelovati u prikupljanju zahtjeva za izdavanje vize za kratkoročni boravak (Viza C).
- (2) Vanjski pružatelj usluga može prikupljati i biometrijske podatke od podnositelja zahtjeva za izdavanje vize na temelju ugovora o suradnji s MVP-om.
- (3) Počasni konzul BiH, komercijalni posrednik i/ili vanjski pružatelj usluga nema pristup Središnjoj bazi podataka o strancima ni pod kojim uvjetima."

Članak 13.

U članku 30. (**Viza za dugoročni boravak - Viza D**) stavak (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Viza za dugoročni boravak izdaje se iznimno u situacijama kada je za svrhu boravka u BiH potrebno razdoblje dulje od 90 dana u razdoblju od 180 dana. Ukoliko se viza za dugoročni boravak izdaje u svrhu podnošenja zahtjeva za odobrenje privremenog boravka u BiH, razdoblje važenja vize može biti kraće od 90 dana."
- Iza stavka (6) dodaje se novi stavak (7) koji glasi:
- "(7) Viza za dugoročni boravak (Viza D) može se izdati i državljanima država bezviznog režima kada je za svrhu boravka u BiH potrebno razdoblje dulje od 90 dana u razdoblju od 180 dana."

Članak 14.

U članku 31. (**Uvjeti za izdavanje vize**) stavak (1) mijenja se i glasi:

- "(1) Podnositelj zahtjeva za izdavanje vize dužan je dati osobne podatke te biometrijske podatke koji se od njega traže, druge potrebne informacije, kao i navesti svrhu ulaska u BiH. Zahtjev za izdavanje vize za kratkotrajni boravak podnosi se na propisanom točno popunjenom obrascu najranije šest mjeseci, a za pomorce koji obavljaju svoje dužnosti najranije devet mjeseci prije početka namjeravanog putovanja, te u pravilu najkasnije 15 kalendarskih dana prije početka namjeravanog putovanja, a iznimno, u opravdanim pojedinačnim žurnim slučajevima može se omogućiti podnošenje zahtjeva kraće od 15 kalendarskih dana prije početka namjeravanoga putovanja."

Članak 15.

U članku 32. (**Pozivno pismo**) stavak (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Pozivno pismo za ulazak stranca u BiH može izdati državljanin BiH ili stranac s odobrenim stalnim boravkom u BiH ili stranac koji uživa diplomatski status u BiH ili domaća ili inozemna pravna osoba registrirana u BiH."

Stavak (5) mijenja se i glasi:

- "(5) Pozivno pismo ovjerava Služba po mjestu prebivališta odnosno sjedišta pozivatelja, na temelju dokaza dostavljenih uz zahtjev i nakon obavljanja operativnih provjera. Rok važenja pozivnog pisma je 180 dana od dana ovjere. Ako nisu ispunjeni uvjeti, Služba odbija zahtjev za ovjeru pozivnog pisma, o čemu se podnositelj zahtjeva usmeno obavještava."

Članak 16.

U članku 34. (**Nadležnost i mjesto izdavanja vize**) iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

- "(3) Ne dovodeći u pitanje stavak (2) ovog članka, stranac može podnijeti zahtjev za izdavanje vize s pripadajućom dokumentacijom i elektroničkim putem, ako je to primjenjivo."
- Dosadašnji st. (3), (4), (5), (6) i (7) postaju st. (4), (5), (6), (7) i (8).

Članak 17.

Članak 36. (**Produljenje vize**) mijenja se i glasi:

"Članak 36.

(Produljenje vize)

- (1) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) može se produljiti zbog više sile, humanitarnih ili ozbiljnih osobnih razloga, sukladno pravilima koja vrijede za izdavanje vize.
- (2) Zahtjev za produljenje vize podnosi se Službi prije isteka važenja vize i odobrenja za boravak odobrenog na temelju izdane vize. Služba donosi odluku o produljenju vize u roku od sedam dana od dana zaprimanja zahtjeva.

- (3) Do donošenja odluke po zahtjevu za produljenje vize stranac može boraviti na teritoriju BiH.
- (4) Viza iz stavka (1) ovog članka produljuje se izdavanjem nove naljepnice vize.
- (5) Protiv odluke kojom se zahtjev za produljenje vize odbija, odnosno odbacuje, može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od tri dana od dana dostavljanja odluke. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja."

Članak 18.

U članku 37. (**Odbijanje zahtjeva za izdavanje vize i iznimno izdavanje vize iz humanitarnih razloga**) stavku (1) u točki f), na kraju teksta, veznik "ili" zamjenjuje se interpunkcijskim znakom točka-zarez.

Iza točke f) dodaje se nova točka g) koja glasi:

"g) postoji opravdana sumnja u vjerodostojnost priloženih isprava i njihovog sadržaja, istinitost izjave stranca ili u njegovu namjeru da će napustiti teritorij BiH prije isteka roka važenja zatražene vize, ili;"

Dosadašnja točka g) postaje točka h).

Članak 19.

U članku 38. (**Poništenje i ukidanje vize**) stavak (8) mijenja se i glasi:

"(8) Ako je viza poništena ili ukinuta, preko naljepnice vize otiskuje se štambilj "PONIŠTENO" ili "UKINUTO", a optički promjenjivi element naljepnice vize, sigurnosni element s učinkom skrivenog prikaza te riječ "viza" precrtavaju se i na taj način poništavaju."

Članak 20.

U članku 39. (**Razlozi za poništenje ili ukidanje vize**) stavku (1) u točki f) iza riječi "sigurnosti" dodaju se interpunkcijski znak zarez i riječi: "javnom zdravlju".

Članak 21.

U članku 40. (**Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi s ulaskom stranaca**) u stavku (3), na kraju teksta, iza interpunkcijskog znaka točka dodaje se sljedeća rečenica:

"Tehničke specifikacije obrasca naljepnice vize označavaju se odgovarajućim stupnjem tajnosti sukladno propisima iz područja zaštite tajnih podataka."

Članak 22.

U članku 48. (**Osnova za odobrenje privremenog boravka**) u stavku (5) na kraju teksta briše se interpunkcijski znak točka i dodaju riječi: "ako ovim zakonom nije drukčije propisano."

Članak 23.

U članku 49. (**Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka**) u stavku (3) iza riječi "toč." dodaje se slovo i zagrada "d),".

Članak 24.

Članak 50. (**Privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji**) mijenja se i glasi:

"Članak 50.

(Privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji)

- (1) Privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji može se odobriti članovima uže obitelji:
 - a) državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH,
 - b) stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH, stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH kao nositelju plave karte, stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH godinu dana ili dulje i koji ima osnovane izgleda za odobrenje stalnog boravka u BiH ili stranca s priznatim izbjegličkim statusom.
- (2) Iznimno od stavka (1) točke b) ovog zakona, privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji može se odobriti članovima uže obitelji stranca kojem je odobren privremeni

boravak u BiH u svrhu znanstvenog istraživanja i kada mu je privremeni boravak odobren na razdoblje kraće od godinu dana i kada taj stranac nema osnovane izgleda za odobrenje stalnog boravka u BiH.

- (3) Privremeni boravak iz stavka (1) ovog članka, na zahtjev stranca koji dolazi u BiH radi spajanja obitelji, može se odobriti uz uvjete iz članka 49. (Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka) ovog zakona ako:

- a) državljanin BiH, stranac s odobrenim boravkom u BiH ili stranac s priznatim izbjegličkim statusom ima osiguran smještaj za sebe i članove obitelji za koje traži odobrenje boravka po osnovi spajanja obitelji, te ima stalni izvor prihoda, odnosno raspolaže sredstvima dovoljnim za uzdržavanje u BiH osoba za koje se traži spajanje obitelji i

- b) stranac s odobrenim boravkom u BiH ili stranac s priznatim izbjegličkim statusom ima zdravstveno osiguranje za sebe i članove obitelji za koje traži odobrenje boravka po osnovi spajanja obitelji.

- (4) Članovima uže obitelji, u smislu ovog zakona, smatraju se:

- a) bračni odnosno izvanbračni partner državljanina BiH ili stranca s odobrenim boravkom u BiH ili stranca s priznatim izbjegličkim statusom, pod uvjetom da je brak odnosno izvanbračna zajednica pravovaljana u BiH sukladno članku 6. (**Definicije**) toč. l) i m) ovog zakona;

- b) djeca do 18 godina ili punoljetna uzdržavana djeca koja su na redovitom školovanju do 26 godina ili poslovno ili radno nesposobna punoljetna djeca koja žive u zajedničkom kućanstvu, rođena u braku, izvan braka, posvojena ili djeca bračnih i izvanbračnih partnera koja nisu osnovala vlastitu obitelj, i

- c) uzdržavani roditelji.

- (5) Privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji odobrava se na razdoblje do jedne godine i može se produljiti članovima uže obitelji državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH iz stavka (1) točke a) ovog članka pod istim uvjetima pod kojim je boravak odobren.

- (6) Privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji članovima uže obitelji stranca iz stavka (1) točke b) ovog članka odobrava se na razdoblje u kojem je privremeni boravak odobren strancu s kojim se spaja obitelj, a najdulje do jedne godine i može se produljiti pod istim uvjetima pod kojim je boravak odobren.

- (7) Iznimno od st. (5) i (6) ovog članka, punoljetni stranac koji boravi u BiH neprekidno tri godine po osnovi privremenog boravka odobrenog radi spajanja obitelji, odnosno neprekidno dvije godine ako se radi o spajanju obitelji s nositeljem plave karte, može podnijeti zaseban zahtjev za odobrenje privremenog boravka po nekoj drugoj osnovi ako ispunjava uvjete propisane ovim zakonom za odobrenje privremenog boravka po nekoj drugoj osnovi osim spajanja obitelji.

- (8) Privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji članovima uže obitelji nositelja plave karte izdaje se na razdoblje važenja plave karte ako je to moguće s obzirom na razdoblje važenja njihovih putovnica. Član obitelji kojem je odobren privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji sa strancem kojem je odobren privremeni boravak kao nositelju plave karte ima pravo na rad u BiH sukladno ovom zakonu.

- (9) Na članove uže obitelji nositelja plave karte kojima je odobreno spajanje obitelji s nositeljem plave karte ne primjenjuje se nikakav rok u odnosu na njihov pristup tržištu rada, s tim što ne mogu obavljati poslove koje mogu obavljati samo državljani BiH.

Članak 25.

U članku 53. (**Privremeni boravak po osnovi obrazovanja**) u točki c) riječ "neplaćenog" briše se.

Članak 26.

Naziv članka 54. (**Privremeni boravak po osnovi osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja**) mijenja se i glasi: "**(Privremeni boravak po osnovi osnovnog obrazovanja)**".

Iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

"(2) Privremeni boravak po osnovi osnovnog obrazovanja odobrava se na razdoblje do jedne godine i može se produžiti pod istim uvjetima pod kojima je boravak odobren."

Dosadašnji st. (2), (3) i (4) brišu se.

Članak 27.

Iza članka 54. (**Privremeni boravak po osnovi osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja**) dodaje se novi članak 54a. koji glasi:

"Članak 54a.

(Privremeni boravak po osnovi srednjoškolskog obrazovanja)

- (1) Učenik je stranac kojem je odobren privremeni boravak u BiH kako bi pohađao priznati državni program ili priznati regionalni program srednjoškolskog obrazovanja u sklopu programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta kojim upravlja obrazovna ustanova.
- (2) Privremeni boravak po osnovi srednjoškolskog obrazovanja može se odobriti strancu koji, uz uvjete iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka*) ovog zakona, ispunjava i sljedeće uvjete:
 - a) upisan je u srednjoškolsku ustanovu po osnovi redovitog srednjoškolskog obrazovanja ili sudjeluje u programu razmjene učenika,
 - b) ako je maloljetan, ima suglasnost roditelja ili zakonskog zastupnika za planirani boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja u BiH,
 - c) ima skrbnika u BiH,
 - d) dostavi dokaz da je skrbnik ili obrazovna ustanova ili organizacija koja provodi program razmjene učenika odgovorna za njega za vrijeme boravka u BiH, naročito u pogledu troškova školovanja, smještaja, sredstava za uzdržavanje, zdravstvenog osiguranja i vraćanja, a ukoliko sudjeluje u programu razmjene učenika i dokaz da sudjeluje u programu razmjene učenika.
- (3) Ako stranac upisuje posljednju godinu srednjoškolskog obrazovanja, ne može biti stariji od 20 godina.
- (4) Privremeni boravak po osnovi srednjoškolskog obrazovanja odobrava se na razdoblje do jedne godine i može se produžiti pod istim uvjetima pod kojima je boravak odobren.
- (5) Ako je privremeni boravak odobren po osnovi sudjelovanja u programu razmjene ili obrazovnom projektu, privremeni boravak odobrava se na razdoblje koje je jednako trajanju programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta ako su kraći od godinu dana ili najdulje godinu dana, a može se produžiti jednom za razdoblje potrebno za završetak programa razmjene učenika ili obrazovnog projekta."

Članak 28.

U članku 55. (**Privremeni boravak po osnovi visokoškolskog obrazovanja**) u stavku (1) točka a) mijenja se i glasi:

"a) da je upisan na akreditiranu visokoškolsku ustanovu u BiH, ili".

Iza stavka (3) dodaju se novi st. (4), (5) i (6) koji glase:

"(4) Privremeni boravak po osnovi redovitog visokoškolskog obrazovanja produžuje se i u slučaju kada visokoškolska ustanova prestane obavljati djelatnost, pod uvjetom da je

stranac podnio zahtjev za upis na drugu akreditiranu visokoškolsku ustanovu u okviru ekvivalentnog studijskog programa radi završetka studija.

- (5) Popis akreditiranih visokoškolskih ustanova u BiH, sukladno zakonu kojim se uređuje visoko obrazovanje u BiH, sastavlja Agencija za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete BiH. Popis je javno dostupan.
- (6) Iznimno od stavka (1) ovog članka, privremeni boravak po osnovi redovitog visokoškolskog obrazovanja može se odobriti i strancu kojemu je nadležno tijelo u BiH odobrilo specijalizaciju u BiH i koji ispunjava uvjete iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka*) ovog zakona. Privremeni boravak po ovoj osnovi odobrava se na razdoblje do jedne godine i može se produžiti pod istim uvjetima pod kojim je boravak odobren dok traje specijalizacija."

Članak 29.

Članak 56. (**Privremeni boravak neplaćenih pripravnika**) mijenja se i glasi:

"Članak 56.

(Privremeni boravak pripravnika)

- (1) Privremeni boravak pripravnika može se odobriti strancu koji je stekao visokoškolsko obrazovanje izvan BiH ili studira izvan BiH s ciljem stjecanja visokoškolske kvalifikacije i dolazi na osnovi međunarodnih ugovora čija je BiH ugovorna stranka ili koji je stekao visokoškolsko obrazovanje na teritoriju BiH, radi obavljanja stručne prakse odnosno pripravničkog staža.
- (2) Privremeni boravak iz stavka (1) ovog članka može se odobriti strancu koji, uz uvjete iz članka 49. (*Opći uvjeti za odobrenje privremenog boravka*) ovog zakona, dostavi:
 - a) ugovor o osposobljavanju, zaključen s pravnom osobom u kojoj obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž, kojim se predviđa teoretsko i praktično osposobljavanje,
 - b) dokaz o stjecanju visokoškolske kvalifikacije unutar dvije godine koje prethode danu podnošenja zahtjeva ili dokaz o trenutačnom studiranju s ciljem stjecanja visokoškolske kvalifikacije i
 - c) dokaz da će pravna osoba u kojoj obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž biti odgovorna glede troškova boravka i smještaja, sredstava za uzdržavanje, zdravstvene zaštite i vraćanja.
- (3) Privremeni boravak pripravnika odobrava se na razdoblje do jedne godine i može se produžiti pod istim uvjetima pod kojima je boravak odobren isključivo jednom, i to na razdoblje potrebno za stjecanje profesionalnih kvalifikacija.
- (4) Obavljanje stručne prakse odnosno pripravničkog staža iz ovog članka ne smatra se radom u smislu odredaba ovog zakona.
- (5) Pravna osoba u kojoj obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž obvezna je, bez odgode, obavijestiti Službu ako je prestao ugovorni odnos između pripravnika i pravne osobe u kojem obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž.
- (6) Financijska odgovornost pravne osobe u kojoj stranac obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž prestaje najkasnije šest mjeseci nakon prestanka važenja ugovora o osposobljavanju bez naknade i dostavljanja obavijesti Službi."

Članak 30.

U članku 57. (**Privremeni boravak volontera**) u stavku (1) točka d) mijenja se i glasi:

"d) da organizacija u kojoj stranac volontira posjeduje policu osiguranja od odgovornosti prema trećim

osobama i preuzima odgovornost za stranca za vrijeme volontiranja, što uključuje troškove uzdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i vraćanja."

Članak 31.

U članku 58. (**Privremeni boravak po osnovi humanitarnih razloga**) stavku (2) u točki d) iza riječi "ministara" briše se interpunkcijski znak točka i dodaju se zarez i riječi: "ovisno o situaciji."

Stavak (3) mijenja se i glasi:

"(3) Privremeni boravak po osnovi humanitarnih razloga može se odobriti i strancu koji ne ispunjava uvjete za odobrenje privremenog boravka iz članka 49. (**Opći uvjeti za odobrenje boravka**) ovog zakona ako je prisutnost stranca u BiH nužna za provođenje kaznenog postupka ili kada stranc surađuje s tijelima vlasti radi otkrivanja kaznenog djela ili počinitelja ili je žrtva organiziranog kriminala, ukoliko je njegova prisutnost u BiH nužna za provođenje sudskog postupka."

U stavku (5) riječi: "osnovno obrazovanje" zamjenjuju se riječima: "pristup obrazovanju".

Članak 32.

U članku 71. (**Privremeni boravak po osnovi rada bez radne dozvole**) točka a) mijenja se i glasi:

"a) zapošljavanja visokokvalificiranih radnika."

Članak 33.

Članak 72. (**Privremeni boravak u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja**) mijenja se i glasi:

"Članak 72.

(Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika)

- (1) Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika može se odobriti strancu ako:
 - a) je podnošenju zahtjeva za boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika prethodio natječaj koji je objavio poslodavac koji namjerava zaposliti stranca,
 - b) je poslodavac objavio natječaj u najmanje tri dnevna lista koja su dostupna na cijelom teritoriju BiH s rokom prijave od 30 dana i istovremeno ga dostavio Agenciji za rad i zapošljavanje BiH, koja je natječaj učinila dostupnim svim institucijama za zapošljavanje u BiH,
 - c) se na objavljeni natječaj ne prijavi državljanin BiH koji ispunjava uvjete natječaja,
 - d) je za oglašeno radno mjesto potrebna kvalifikacija u visokom obrazovanju i radno iskustvo u struci od najmanje pet godina koje je stečeno nakon završetka formalnog visokog obrazovanja.
- (2) Za privremeni boravak iz stavka (1) ovog članka izdaje se dozvola za boravak u BiH, tzv. plava karta.
- (3) Plava karta izdaje se s rokom važenja od 24 mjeseca. Ako je ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor sklopljen na razdoblje kraće od 24 mjeseca, plava karta izdaje se za razdoblje trajanja tog ugovora produljeno za dodatna tri mjeseca, ali rok njezinog važenja ne može biti dulji od 24 mjeseca. Ako bi razdoblje važenja putovnice nositelja plave karte bilo kraće od razdoblja važenja plave karte, plava karta izdaje se najkraće na razdoblje važenja putovnice. Plava karta može se produljavati pod uvjetima koji vrijede za njezino izdavanje.
- (4) Plava karta omogućava strancu ulazak i boravak u BiH u razdoblju njezinog važenja."

Članak 34.

U članku 73. (**Izdavanje plave karte**) u stavku (1) riječ "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

Točka a) mijenja se i glasi:

"a) ima kvalifikaciju u visokom obrazovanju, što znači diplomu, potvrdu ili drugi dokaz formalnih kvalifikacija koji je izdalo nadležno tijelo i kojim se potvrđuje uspješno završeno visokoškolsko obrazovanje koje je trajalo najmanje tri godine nakon završetka srednje škole."

U točki c) riječi: "godinu dana" zamjenjuju se riječima: "šest mjeseci".

U stavku (3) riječ u zagradi "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

Članak 35.

U članku 74. (**Rad na temelju plave karte i promjena poslodavca**) u stavku (3) riječi: "dvije godine" zamjenjuju se riječima: "12 mjeseci", riječ u zagradi "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

U stavku (4) riječ u zagradi "visokokvalificiranog" briše se, a iza riječi "zapošljavanja" dodaju se riječi: "visokokvalificiranih radnika".

Članak 36.

U članku 75. (**Privremeni boravak u svrhu premještaja unutar pravne osobe**) stavku (1) u točki c) iza riječi "radu" dodaju se riječi: "zaključen s pravnom osobom iz koje se stranc premješta u BiH,".

Članak 37.

U članku 76. (**Privremeni boravak u svrhu znanstvenog istraživanja**) iza stavka (1) dodaju se novi st. (2) i (3) koji glase:

- "(2) Znanstvenoistraživačke organizacije obvezne su, bez odgode, obavijestiti Službu ako je prestao ugovorni odnos između istraživača i znanstvenoistraživačke organizacije.
 - (3) Financijska odgovornost istraživačke organizacije prestaje najkasnije šest mjeseci nakon prestanka važenja ugovora o gostovanju i dostavljanja obavijesti Službi."
- Dosadašnji stavak (2) postaje stavak (4).
Iza stavka (2), koji je postao stavak (4), dodaje se novi stavak (5) koji glasi:
- "(5) Strancu se može produljiti privremeni boravak iz stavka (1) ovog članka i kada mu je prethodni privremeni boravak bio odobren po drugoj osnovi."
- Dosadašnji stavak (3) postaje stavak (6).

Članak 38.

U članku 77. (**Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada**) u stavku (1) riječ "kalendarskoj" briše se, a iza riječi "godini" dodaje se riječ "dana".

U stavku (1) u točki b) riječ "sveučilišta" zamjenjuje se riječima: "visokoškolske ustanove".

U stavku (1) točka j) mijenja se i glasi:

"j) izvođači i tehničko osoblje na komercijalnim koncertima, kao i stranci zaposleni u cirkusima ili zabavnim parkovima;"

U stavku (2) točka a) mijenja se i glasi:

"a) osnivači gospodarskog društva, odnosno poduzeća sa sjedištem u BiH, ako gospodarsko društvo ili poduzeće na svakog stranca, uključujući i osnivače, zapošljava najmanje pet državljana BiH kojima isplaćuje bruto plaću minimalno u visini prosječne bruto plaće u BiH i uredno izmiruje porezne obveze;"

U stavku (2) točka i) mijenja se i glasi:

"i) stranac koji boravi u BiH po osnovi razloga koji se temelji na međunarodnom ugovoru čija je BiH ugovorna stranka, što se dokazuje potvrdom tijela uprave BiH u čiju nadležnost spadaju pitanja koja se uređuju tim ugovorom po osnovi koje stranac boravi u BiH."

Iza točke i) dodaje se nova točka j) koja glasi:

"j) stranac kojeg je uputio strani poslodavac u pravnu osobu u BiH s ciljem praćenja i kontrole kvalitete proizvodnje na temelju ugovora o naručenju i izvršenju poslova."

U stavku (3) riječi: "točka l)" zamjenjuju se riječima: "toč. h), i) i l)".

U stavku (4) riječ "kalendarskoj" briše se, a iza riječi "godini" dodaje se riječ "dana".

U stavku (6) iza riječi "zahtjev" dodaju se riječi: "poslodavca ili".

Iza stavka (8) dodaje se novi stavak (9) koji glasi:

"(9) Stranac koji je zaposlen ili obavlja poslove putem komunikacijske tehnologije za pravnu osobu ili vlastita pravna osoba koja nije registrirana u BiH i ne obavlja poslove ili pruža usluge poslodavcima na teritoriju BiH, a koji boravi u BiH na temelju viznog ili bezviznog boravka, može raditi u BiH bez radne dozvole do 90 dana u 180 dana uz prethodno pribavljenu potvrdu o prijavi rada."

Članak 39.

U članku 78. (**Pravo na rad u BiH bez radne dozvole**) u stavku (1) točka c) mijenja se i glasi:

"c) odobren privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji, a radi se o strancu koji je u braku ili izvanbračnoj zajednici s državljaninom BiH ili koji ima odobren privremeni boravak po osnovi spajanja obitelji kao skrbnik maloljetnog djeteta koje ima državljanstvo BiH, ili kojem je produljen privremeni boravak kad je u tijeku brakorazvodna parnica u kojoj se odlučuje o skrbništvu nad maloljetnim djetetom koje je državljanin BiH."

U točki d) na kraju rečenice briše se interpunkcijski znak točka i dodaje se veznik "ili".

Iza točke d) dodaje se nova točka e) koja glasi:

"e) odobren privremeni boravak po osnovi članka 58. stavka (2) točke c) ovog zakona."

Članak 40.

U članku 79. (**Uvjeti za odobrenje stalnog boravka**) stavku (1) u točki a) iza riječi "godina" dodaje se riječ "neposredno".

Iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

"(3) U razdoblje izbjivanja iz stavka (2) ovog članka ne uračunava se vrijeme koje stranac, u razdoblju odobrenog privremenog boravka u BiH, izbiva iz BiH zbog privremenih posebnih ili iznimnih razloga, i to ako se radi o:

a) strancu koji boravi u BiH po osnovi spajanja obitelji s državljaninom BiH koji ima prebivalište u BiH, pod uvjetom da stranac tijekom svakog odobrenog privremenog boravka boravi najmanje 90 dana na teritoriju BiH ili

b) strancu koji u posljednjih pet godina boravi u BiH po osnovi privremenog boravka koji se uračunava u stalni boravak i smatra se naročito korisnim za BiH, što dokazuje preporukom institucije BiH, vlade entiteta ili Brčko Distrikta BiH.

Dosadašnji st. (3), (4) i (5) postaju st. (4), (5) i (6).

Članak 41.

U članku 80. (**Boravak koji ne spada u osnove za stalni boravak**) u stavku (1) točka d) mijenja se i glasi:

"d) po osnovi obrazovanja iz čl. 54. (**Privremeni boravak po osnovi osnovnog obrazovanja**), 54a. (**Privremeni boravak po osnovi srednjoškolskog obrazovanja**) i 55. (**Privremeni boravak po osnovi visokoškolskog obrazovanja**), privremenog boravka pripravnika iz članka 56. (**Privremeni boravak pripravnika**), privremenog boravka odobrenog strancu volonteru iz članka 57. (**Privremeni boravak volontera**), privremenog boravka po osnovi humanitarnih razloga iz članka 58. (**Privremeni boravak po osnovi humanitarnih razloga**) stavka (1), stavka (2) toč. b) i d) i stavka (3), sezonskog zapošljavanja iz članka 69. (**Privremeni boravak sezonskih radnika**), premještaja unutar pravne osobe iz članka 75. (**Privremeni boravak po osnovi premještaja unutar pravne osobe**), rada bez radne dozvole iz članka 77. (**Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada**) i privremenog boravka odobrenog iz drugih opravdanih razloga iz članka 48. (**Osnova za odobrenje privremenog boravka**) stavka (1) točke f) ovog zakona;"

U točki h), na kraju teksta, interpunkcijski znak zarez zamjenjuje se interpunkcijskim znakom točka-zarez.

U točki i), na kraju teksta, briše se interpunkcijski znak točka i dodaje se interpunkcijski znak zarez i veznik "ili".

Iza točke i) dodaje se nova točka j) koja glasi:

"j) po osnovi spajanja obitelji sa strancem koji nema stalni boravak ili čiji je zahtjev za odobrenje stalnog boravka u BiH odbijen, odbačen ili je postupak obustavljen."

Stavak (2) mijenja se i glasi:

"(2) Iznimno od stavka (1) točke d) ovog članka, strancu kojem je odobran privremeni boravak po osnovi srednjoškolskog obrazovanja iz članka 54a. (**Privremeni boravak po osnovi srednjoškolskog obrazovanja**) i visokoškolskog obrazovanja iz članka 55. (**Privremeni boravak po osnovi visokoškolskog obrazovanja**) ovog zakona u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz članka 79. (**Uvjeti za odobrenje stalnog boravka**) stavka (1) točke a) ovog zakona računa se polovica vremena provedenog po osnovi odobrenja privremenog boravka u svrhu srednjoškolskog obrazovanja i u svrhu visokoškolskog obrazovanja. Privremeni boravak iz kojeg se podnosi zahtjev za stalni boravak ne može biti po osnovi obrazovanja."

Članak 42.

U članku 81. (**Dijete stranaca s odobrenim boravkom**) iza stavka (2) dodaje se novi stavak (3) koji glasi:

"(3) Ako zahtjev nije podnesen u roku iz stavka (2) ovog članka, spajanje novorođenog djeteta s roditeljima, pod uvjetima iz stavka (1) ovog članka i ako je stranac platio novčanu kaznu za prekršaj iz članka 133. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 7., 13., 45., 81., 94., 95. i 102.**) stavka (1) točke d) ovog zakona, moguće je najkasnije do navršetka prve godine života djeteta."

Članak 43.

U članku 83. (**Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje i produljenje privremenog boravka**) stavak (3) mijenja se i glasi:

"(3) Ako je zahtjev uvažen, strancu se izdaje obavijest o uvaženom zahtjevu i dozvola privremenog boravka, koju stranac preuzima osobno ili posredstvom punomoćnika, odnosno zakonskog zastupnika za poslovno nesposobnu osobu, u organizacijskoj jedinici Službe ili DKP-u BiH."

Stavak (4) mijenja se i glasi:

"(4) Iznimno od stavka (3) ovog članka, kada je privremeni boravak odobren po osnovi rada s radnom dozvolom ili plavom kartom, strancu se izdaje rješenje o odobrenom

privremenom boravku i dozvola privremenog boravka. Ako Služba izda plavu kartu strancu kojem je priznat izbjeglički status ili supsidijarna zaštita u BiH, o tome se unosi odgovarajuća napomena u rješenje o odobrenom privremenom boravku i dozvolu privremenog boravka."

Iza stavka (4) dodaje se novi stavak (5) koji glasi:
 "(5) Danom uručjenja dozvole boravka iz st. (3) i (4) ovog članka prestaje važiti viza za dugoročni boravak (Viza D), što se bilježi na naljepnici vize."

Dosadašnji st. (5), (6) i (7) postaju st. (6), (7) i (8).

U dosadašnjem stavku (6), koji je postao stavak (7), broj u zagradi "(5)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(6)".

U dosadašnjem stavku (7), koji je postao stavak (8), iza riječi "odbačen" dodaju se riječi: "ili je postupak obustavljen".

Članak 44.

U članku 84. (**Odbijanje zahtjeva za odobrenje i zahtjeva za produljenje privremenog boravka**) stavku (1) u točki k) veznik "i" zamjenjuje se veznikom "ili", a veznik "ili" na kraju teksta briše se.

U točki l), na kraju teksta, briše se interpunkcijski znak točka i dodaje se interpunkcijski znak točka-zarez.

Iza točke l) dodaju se nove toč. m) i n) koje glase:

- "m) postoje dokazi ili ozbiljni i objektivni razlozi za utvrđivanje da bi stranac boravio na teritoriju BiH u svrhu različitu od one radi koje podnosi zahtjev za privremeni boravak ili
- n) je stranac prethodni boravak koji se produljuje koristio suprotno svrsi za koju je privremeni boravak bio odobren."

U stavku (4) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(6)".

Stavak (7) mijenja se i glasi:

"(7) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produljenje privremenog boravka po osnovi zapošljavanja visokokvalificiranih radnika, pored razloga iz stavka (1) ovog članka, odbija se ako:

- a) stranac ne postupi sukladno članku 74. (**Rad na temelju plave karte i promjena poslodavca**) st. (3) i (4) ovog zakona, osim ako dokaže da obavijest nije dospjela do Službe zbog razloga koji su izvan njegove kontrole ili nisu ispunjeni uvjeti iz članka 72. stavka (1) (**Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika**);
- b) je glavna svrha osnivanja ili poslovanja pravne osobe poslodavca olakšavanje ulaska stranca u BiH;
- c) je pravna osoba poslodavac u postupku likvidacije ili je likvidirana ili ne obavlja djelatnost za koju je osnovana;
- d) je pravna osoba poslodavac kažnjavana zbog neprijavljenog rada ili nezakonitog zapošljavanja;
- e) stranac više nema valjan ugovor o radu za zapošljavanje visokokvalificiranih radnika ili
- f) stranac ne ispunjava uvjete u pogledu bruto godišnje plaće, kako je to propisano člankom 73. (**Izdavanje plave karte**) stavak (1) točka c) ovog zakona."

Članak 45.

U članku 85. (**Odbacivanje zahtjeva za odobrenje i produljenje privremenog boravka i obustava postupka**) stavku (1) u točki a) riječi: "stavak (6)" zamjenjuju se riječima: "st. (3) i (6)".

U stavku (2) riječi u zagradi: "(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi članka 16., 21., 67., 77. i 82.)" zamjenjuju se riječima: "(Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba čl. 16., 21., 29., 30., 48., 62., 67., 77. i 82.)".

Članak 46.

U članku 88. (**Odbijanje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka**) stavku (1) u točki g) veznik "i" zamjenjuje se veznikom "ili".

Članak 47.

U članku 93. (**Prestanak boravka**) stavku (1) u točki e), na kraju teksta, interpunkcijski znak zarez i veznik "ili" zamjenjuju se interpunkcijskim znakom točka-zarez.

U točki f), na kraju teksta, interpunkcijski znak točka zamjenjuje se interpunkcijskim znakom zarez i dodaje se veznik "ili".

Iza točke f) dodaje se nova točka g) koja glasi:

"g) u roku od 30 dana od dana prestanka važenja radne dozvole iz članka 67. (**Veza između odobrenja privremenog boravka i radne dozvole**) stavka (3) ovog zakona."

U stavku (5) riječi: "toč. b), d), e) i f)" zamjenjuju se riječima: "toč. b), d), e), f) i g)".

Članak 48.

U članku 96. (**Razlozi za otkaz boravka**) u stavku (1) točka l) mijenja se i glasi:

"(l) su se uvjeti na temelju kojih je izdano odobrenje boravka izmijenili u takvoj mjeri da bi isključili svaku mogućnost izdavanja odobrenja ili stranac više ne ispunjava opće ili posebne uvjete za odobrenje ili produljenje privremenog boravka;"

U točki s) veznik "i" zamjenjuje se veznikom "ili".

Iza stavka (1) dodaje se novi stavak (2) koji glasi:

"(2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, privremeni boravak odobren po osnovi redovitog visokoškolskog obrazovanja neće se otkazati ako visokoškolska ustanova prestane obavljati djelatnost pod uvjetom da je stranac podnio zahtjev za upis na drugu akreditiranu visokoškolsku ustanovu u okviru ekvivalentnog studijskog programa radi završetka studija."

Dosadašnji st. (2), (3), (4) i (5) postaju st. (3), (4), (5) i (6).

U dosadašnjem stavku (4), koji je postao stavak (5), riječi: "toč. a), b), c), d), f), h), i), j), m), n) ili r)" zamjenjuju se riječima: "toč. a), b), c), d), f), h), i), j), m), n), r) ili s)".

Iza dosadašnjeg stavka (5), koji je postao stavak (6), dodaje se novi stavak (7) koji glasi:

"(7) Pored razloga iz stavka (1) ovog članka, privremeni boravak odobren u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika otkazuje se ako stranac ne postupi sukladno članku 74. (**Rad na temelju plave karte i promjena poslodavca**) st. (3) i (4) ovog zakona, osim ako dokaže da obavijest nije dospjela do Službe zbog razloga koji su izvan njegove kontrole ili nisu ispunjeni uvjeti iz članka 72. (**Privremeni boravak u svrhu zapošljavanja visokokvalificiranih radnika**) stavka (1) ovog zakona."

Dosadašnji st. (6) i (7) postaju st. (8) i (9).

U dosadašnjem stavku (7), koji je postao stavak (9), broj u zagradi "(6)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(8)".

Članak 49.

U članku 97. (**Poseban razlog za otkaz stalnog boravka**) stavak (2) mijenja se i glasi:

"(2) Strancu koji ima odobren stalni boravak u BiH kao bivši nositelj plave karte, kao i članovima njegove obitelji koji su ostvarili stalni boravak u BiH po osnovi spajanja obitelji s nositeljem plave karte u BiH, stalni boravak se otkazuje ako se utvrdi da dulje od dvije godine nisu nastanjeni u BiH."

Članak 50.

U članku 101. (**Obveza prijave boravišta i prebivališta stranca**) stavak (3) mijenja se i glasi:

"(3) Kada je prijava ili odjava iz stavka (1) ovog članka ili iz članka 103. (*Ostale osobe obvezne prijaviti boravište stranca*) stavka (1) ovog zakona podnesena policiji, policija je dužna dostaviti kopiju prijave nadležnoj organizacijskoj jedinici Službe u roku od 24 sata od zaprimanja prijave. Po stjecanju tehničkih uvjeta policija dostavlja prijavu ili odjavu Službi elektroničkim putem, a o čemu odluku donosi Ministarstvo na prijedlog Službe."

Članak 51.

U članku 103. (*Ostale osobe obvezne prijaviti boravište stranca*) u stavku (2) iza riječi: "osobi Službe" dodaju se interpunkcijski znak zarez i riječi: "Granične policije". Riječi: "ili u policiji" brišu se.

Iza stavka (2) dodaju se novi st. (3) i (4) koji glase:

"(3) Po stjecanju tehničkih uvjeta knjiga stranaca iz stavka (2) ovog članka može se voditi u elektroničkom obliku.

(4) Stranac iz stavka (3) ovog članka dužan je raspolagati dokazom da je prijavio svoj boravak."

Dosadašnji stavak (3) postaje stavak (5).

Iza dosadašnjeg stavka (3), koji je postao stavak (5), dodaju se novi st. (6) i (7) koji glase:

"(6) Adresu boravišta stranaca koji su smješteni u centru za prihvrat i smještaj tražitelja azila, centru za smještaj žrtava trgovine ljudima, nevladinoj organizaciji koja ima potpisan protokol o suradnji sa Službom ili drugoj ustanovi specijaliziranoj za prihvrat stranaca koja nije u nadležnosti Službe te stranaca koji su smješteni u zatvoru ili pritvoru nadležna institucija ili pravna osoba prijavljuje Službi u roku od 12 sati od trenutka smještaja.

(7) Služba prijavljuje adresu boravišta stranaca koji su smješteni u imigracijski centar ili drugu specijaliziranu ustanovu za smještaj stranaca koja je u nadležnosti Službe."

Članak 52.

U članku 104. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca*) u stavku (1), na kraju teksta, iza interpunkcijskog znaka točka dodaje se nova rečenica koja glasi: "Tehničke specifikacije naljepnice dozvole boravka označavaju se odgovarajućim stupnjem tajnosti sukladno propisima iz područja zaštite tajnih podataka."

U stavku (3) riječi: "31. listopada" zamjenjuje se riječima: "31. prosinca".

Članak 53.

U članku 105. (*Mjera protjerivanja*) stavku (3) u točki a), na kraju teksta, veznik "i" zamjenjuje se interpunkcijskim znakom zarez.

U točki b) na kraju teksta briše se interpunkcijski znak točka i dodaje se veznik "i".

Iza točke b) dodaje se nova točka c) koja glasi:

"c) kada je po izrečenoj mjeri protjerivanja boravio izvan BiH najmanje 180 dana."

Iza stavka (4) dodaje se novi stavak (5) koji glasi:

"(5) Donošenjem rješenja o produljenju razdoblja zabrane ulaska i boravka iz stavka (4) ovog članka ukida se prethodno rješenje kojim je određeno razdoblje zabrane ulaska i boravka."

Dosadašnji st. (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13) i (14) postaju st. (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12), (13), (14) i (15).

U dosadašnjem stavku (14), koji je postao stavak (15), na kraju teksta briše se interpunkcijski znak točka i dodaju se riječi: "koje Služba dostavlja Graničnoj policiji i bilježi u Središnjoj bazi podataka o strancima."

Članak 54.

Članak 106. (*Razlozi za izricanje mjere protjerivanja*) mijenja se i glasi:

"Članak 106.

(Razlozi za izricanje mjere protjerivanja)

(1) Strancu može biti izrečena mjera protjerivanja iz BiH ako:

- a) je u BiH ušao nezakonito;
- b) je ostao u BiH nakon isteka roka važenja vize ili dozvole boravka ili nakon isteka važenja bezviznog boravka;
- c) je pokušao prekršiti ili prekršio propise o prelasku državne granice pri izlasku iz BiH;
- d) je viza poništena ili ukinuta, a stranac u roku određenom za dobrovoljno napuštanje nije napustio BiH sukladno ovom zakonu;
- e) mu je zahtjev za odobrenje boravka odbijen ili mu je otkazan boravak, a u roku određenom za dobrovoljno napuštanje nije napustio BiH sukladno ovom zakonu;
- f) je u BiH ostao nakon prestanka važenja izbjegličkog statusa, supsidijarne zaštite ili privremene zaštite ili nakon što je zahtjev za azil odbijen ili obustavljen izvršnom odlukom, a nije ostvario pravo na boravak sukladno ovom zakonu;
- g) je odluka o oduzimanju ili otpustu iz državljanstva BiH ili poništenju upisa u knjigu državljana postala pravomoćna, a nije ostvario pravo na boravak sukladno ovom zakonu;
- h) je pravomoćno osuđen za kazneno djelo s obilježjem trgovine opojnom drogom, oružjem, ljudima, krijumčarenja ljudi, terorizma, pranja novca ili bilo kojeg oblika organiziranog, prekograničnog ili transnacionalnog kriminala;
- i) je pravomoćno osuđen za kazneno djelo za koje se može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna;
- j) prisutnost stranca predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH;
- k) je prihvaćen po osnovi međunarodnog sporazuma o suradnji u predaji i prihvatu osoba čiji je boravak nezakonit, a nema odobren boravak u BiH;
- l) je ostao boraviti u BiH nakon isteka važenja putne isprave;
- m) je registriran kao višestruki počinitelj prekršaja na teritoriju BiH;
- n) se njegov identitet ne može utvrditi i ne može dokazati zakonitost svojeg boravka u BiH ili
- o) Služba raspolaže informacijama nadležnih tijela ili službi sigurnosti u BiH da stranac na bilo koji način sudjeluje u kriminalnoj aktivnosti, a posebno organiziranom, prekograničnom ili transnacionalnom kriminalu ili je član organizacije koja planira ili na bilo koji način sudjeluje u takvoj aktivnosti ili drugoj aktivnosti koja može ugroziti javnu sigurnost ili javni poredak BiH.

(2) Prilikom odlučivanja hoće li strancu izreći mjeru protjerivanja iz BiH, kao i prilikom donošenja odluke o duljini trajanja zabrane ulaska, Služba je dužna s naročitom pozornošću ocijeniti sve dokaze i utvrditi sve okolnosti i činjenice bitne za donošenje odluke, kao i stupanj integriranosti u BiH, a sukladno načelima zakona kojim se uređuje područje upravnog postupka u BiH.

(3) U slučaju iz stavka (1) toč. c), d), e), h) i i) ovog članka, rješenje o protjerivanju može se donijeti po skraćenom postupku.

(4) U slučaju nezakonitog boravka stranca u BiH, Služba može, umjesto izricanja mjere protjerivanja, izdati nalog za dobrovoljno napuštanje teritorija BiH.

(5) Nalog iz stavka (4) ovog članka izdaje se u svrhu prelaska državne granice, uz prethodno pribavljenu izjavu stranca

kojom potvrđuje namjeru dobrovoljnog napuštanja BiH i dokaze kojima stranac potvrđuje izjavu.

- (6) U nalogu iz stavka (4) ovog članka navodi se rok za dobrovoljno napuštanje BiH, koji ne može biti kraći od sedam ni dulji od 30 dana. Iznimno, ako postoje ozbiljni razlozi humanitarne prirode, rok za dobrovoljno napuštanje BiH može biti dulji od 30 dana.
- (7) Nalog za dobrovoljno napuštanje teritorija BiH iz stavka (4) ovog članka neće se izdati strancu ako postoji opasnost od bijega ili stranac predstavlja opasnost za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH.
- (8) Strancu koji u roku određenom u nalogu za dobrovoljno napuštanje teritorija BiH iz stavka (6) ovog članka ne napusti BiH donosi se rješenje o protjerivanju, sukladno članku 105. (*Mjera protjerivanja*) ovog zakona.
- (9) Protiv naloga iz stavka (4) ovog članka nije dopuštena žalba, ali se može pobijati žalbom na rješenje o protjerivanju koje se donosi sukladno stavku (8) ovog članka."

Članak 55.

U članku 107. (**Dobrovoljno izvršenje rješenja o protjerivanju**) u stavku (6) iza riječi "Službu" stavlja se interpunkcijski znak točka, a riječi: "i Ministarstvo." brišu se.

Članak 56.

U članku 109. (**Načelo zabrane vraćanja**) stavak (2) mijenja se i glasi:

- "(2) Iznimno od stavka (1) ovog članka, stranac koji se iz opravdanih razloga smatra opasnim za sigurnost BiH ili je pravomoćno osuđen za teško kazneno djelo i predstavlja opasnost za BiH može se prisilno udaljiti ili vratiti u drugu državu, izuzev ako bi time bio izložen stvarnom riziku da bude podvrgnut smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, nečovječnom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takav teritorij."

Članak 57.

U članku 110. (**Postupanje u slučaju pozivanja na zaštitu**) iza stavka (10) dodaje se novi stavak (11) koji glasi:

- "(11) Stranac kojem je izdana potvrda iz stavka (5) ovog članka u slučaju potrebe ima pravo na smještaj, ishranu i pristup zdravstvenoj zaštiti, o čemu u svakom pojedinačnom slučaju odlučuje i pristup pravima osigurava Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine."

Članak 58.

U članku 111. (**Isključenje primjene sankcija za nezakonit ulazak u BiH**) riječi: "podnositelju zahtjeva za azil" zamjenjuju se riječju "strancu".

Članak 59.

U članku 115. (**Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor**) u stavku (2) iza točke g) dodaje se nova točka h) koja glasi:

- "h) pravna ili fizička osoba koja je dala izjavu da će snositi troškove uzdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i/ili vraćanja,"

Dosadašnja točka h) postaje točka i).

U stavku (6) riječi: "toč. a) do g)" zamjenjuju se riječima: "toč. od a) do h)".

U stavku (7) riječi: "toč. a) do g)" zamjenjuju se riječima: "toč. od a) do h)".

Članak 60.

U članku 118. (**Određivanje nadzora**) iza stavka (4) dodaju se novi st. (5) i (6) koji glase:

- "(5) Stranac kojem je izrečena mjera nadzora smještanjem u imigracijski centar iz stavka (3) ovog članka, može se privremeno smjestiti u druge ustanove specijalizirane za

prihvatanje stranaca dok se ne osiguraju uvjeti za njegov smještaj u imigracijski centar ili uvjeti za vraćanje.

- (6) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon dostavljanja mišljenja Službe da postoje potrebni uvjeti, donosi odluku kojom se određuje specijalizirana ustanova i početak primjene stavka (5) ovog članka."

Članak 61.

U članku 123. (**Zaštita prava maloljetnih i ostalih stranaca**) u stavku (5) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(4)".

Članak 62.

U članku 128. (**Službene evidencije**) u stavku (1) točka e) mijenja se i glasi:

- "e) strancima koji su podnijeli zahtjev za vizu i strancima kojima je viza izdana, produljena ili viza izdana na posebnom obrascu za izdavanje vize,"

Točka i) mijenja se i glasi:

- "i) strancima kojima je viza ukinuta ili poništena i izrečena mjera protjerivanja,"

Iza stavka (4) dodaje se novi stavak (5) koji glasi:

- "(5) Nadležna tijela mogu voditi službene evidencije iz stavka (1) ovog članka putem Središnje baze podataka o strancima iz članka 129. ovog zakona."

Članak 63.

U članku 129. (**Središnja baza podataka o strancima**) iza stavka (7) dodaje se novi stavak (8) koji glasi:

- "(8) Ministarstvo procjenjuje i odlučuje označavaju li se podaci koji se odnose na tehničku uspostavu i održavanje Središnje baze podataka o strancima ili neki njezini dijelovi odgovarajućim stupnjem tajnosti sukladno propisima iz područja zaštite tajnih podataka."

Članak 64.

U članku 133. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba čl. 7., 13., 45., 81., 94., 95. i 102.**) u stavku (1) broj "50" zamjenjuje se brojem "100".

Stavak (4) mijenja se i glasi:

- "(4) U slučaju iz stavka (1) točke c) ovog članka, a u vezi s člankom 45. stavak (2) ovog zakona, putna isprava se oduzima."

Članak 65.

U članku 134. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba članka 103.**) u stavku (4) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(5)".

U stavku (5) broj u zagradi "(3)" zamjenjuje se brojem u zagradi "(5)".

Članak 66.

Naziv članka 135. (**Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi članka 16., 21., 67., 77. i 82.**) mijenja se i glasi: "(Prekršajno kažnjavanje povrede odredaba čl. 16., 21., 29., 30., 48., 62., 67., 77. i 82.)".

U stavku (1) broj "300" zamjenjuje se brojem "500".

U stavku (1) točka b) mijenja se i glasi:

- "b) protivno članku 21. (**Oslobađanje od obveze pribavljanja vize**) stavak (2) ovog zakona, u BiH boravi dulje od bezviznog boravka,"

Iza točke c) dodaju se nove toč. d), e) i f) koje glase:

- "d) protivno članku 29. (**Viza za kratkoročni boravak – Viza C**) stavak (1) ovog zakona, u BiH boravi dulje od vremena određenog u vizi;
- e) protivno članku 30. (**Viza za dugoročni boravak – Viza D**) stavak (1) ovog zakona, u BiH boravi dulje od vremena određenog u vizi;
- f) protivno članku 48. (**Osnova za odobrenje privremenog boravka**) ovog zakona, u BiH boravi

е) **ампелотехничке операције** су операције које се током вегетационе године изводе на виновој лози с